

CODUL TEHNIC AL GAZELOR NATURALE

Capitolul I. Scop și domeniu de aplicare

Scop

Art.1 – (1) Prezentul cod tehnic al gazelor naturale, denumit în continuare *Cod tehnic*, are drept scop promovarea cerințelor tehnice minime specifice sectorului gazelor naturale, cu caracter general, prevăzute în legislația primară și secundară, precum și definirea autorităților statului care au atribuții și competențe în acest sector.

(2) – *Codul tehnic* vine în sprijinul participanților la piața de gaze naturale pentru a le facilita informarea printr-un document unic asupra reglementărilor aplicabile sectorului gazelor naturale.

Art. 2 – *Codul tehnic* are ca obiective informarea privind:

- a) cadrul general privind autorizarea/licențierea în sectorul gazelor naturale;
- b) cerințele tehnice pentru desfășurarea activităților de bază referitoare la infrastructura sectorului gazelor naturale, respectiv proiectarea, executarea lucrărilor și exploatarea obiectivelor/sistemelor din sector;
- c) cerințele minime de calitate a gazelor naturale și măsurarea cantităților de gaze naturale tranzacționate;
- d) condițiile de acces la infrastructura sectorului gazelor naturale, precum și cerințele tehnice de racordare la aceasta;
- e) cerințele pentru dezvoltarea sectorului gazelor naturale în condiții de eficiență economică și protecție a mediului;
- f) schimburile informaționale între titularii de autorizații/licențe, precum și între aceștia și autoritățile competente;
- g) modalitățile de exercitare a controlului și a inspecțiilor asupra operatorilor economici din sectorul gazelor naturale.

Domeniul de aplicare

Art. 3 – (1) Prezentul *Cod tehnic* se aplică tuturor participanților la piața de gaze naturale, respectiv:

- a) operatorilor economici titulari de autorizații/licențe în sectorul gazelor naturale;
- b) persoanelor fizice care desfășoară activități în sectorul gazelor naturale, în baza autorizațiilor specifice emise de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei;
- c) clienților de pe piața reglementată a gazelor naturale.

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	1 / 52

(2) – Prevederile *Codului tehnic* se aplică activităților legate de producția, transportul, înmagazinarea, distribuția și furnizarea de gaze naturale, biogaz, biometan, respectiv la proiectarea, execuția, exploatarea și mentenanța obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale destinate realizării acestor activități.

(3) – *Codul tehnic* nu se aplică activităților legate de:

- a) stocarea, distribuția și utilizarea gazelor petroliere lichefiate;
- b) lichefierea gazelor naturale, descărcarea, stocarea și regazeificarea gazelor naturale lichefiate;
- c) tratarea și comprimarea gazelor naturale pentru producerea gazelor naturale comprimate/gazelor naturale comprimate pentru vehicule, precum și stocarea și comercializarea acestora în recipiente speciale în vederea utilizării drept combustibil.

(4) – Activitățile menționate la alin. (3) sunt tratate separat în coduri tehnice specifice, respectiv:

- a) Codul tehnic al gazelor naturale lichefiate, aprobat prin Decizia ANRE nr. 109/18.12.2013;
- b) Codul tehnic al gazelor naturale comprimate pentru vehicule, aprobat prin Decizia președintelui ANRGN nr. 277/14.03.2006.

Art. 4 - Obiectivele/sistemele care alcătuiesc infrastructura sectorului gazelor naturale și cărora li se aplică prevederile prezentului *Cod tehnic* pot fi grupate după cum urmează:

- a) conducte de alimentare din amonte;
- b) sisteme de transport al gazelor naturale;
- c) sisteme de distribuție a gazelor naturale, inclusiv sisteme de distribuție închise;
- d) instalații de utilizare a gazelor naturale;
- e) instalații aferente activității de producere/stocare a biogaz/biometan;
- f) instalații tehnologice de suprafață aferente înmagazinării gazelor naturale.

Capitolul II. Terminologie

Art. 5 – (1) În sensul prezentului *Cod tehnic*, se definesc următoarele abrevieri:

ANRE – Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei;

Lege – Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare;

ACER – Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei;

ENTSO-G – Rețeaua europeană a sistemelor de transport pentru gaze (ENTSO pentru gaz) instituită prin Regulamentul (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele de transport gaze naturale;

Art. 6 – În sectorul gazelor naturale, următorii termeni și expresii se definesc după cum urmează:

1. *acces la conductele de alimentare din amonte* - dreptul unui operator economic din sectorul gazelor naturale sau al unui client eligibil de a utiliza conductele de alimentare din amonte, mai puțin partea

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	2 / 52

utilizată în procesele de producție a gazelor naturale, respectiv în punctul în care gazele naturale îndeplinesc condițiile tehnice de calitate pentru a putea fi comercializate;

2. *acces la sistemul de distribuție* - dreptul unui operator economic din sectorul gazelor naturale sau al unui client de a utiliza sistemul de distribuție;
3. *acces la sistemul de înmagazinare* - dreptul unui operator economic din sectorul gazelor naturale sau al unui client de a utiliza sistemul de înmagazinare subterană;
4. *acces la sistemul de transport* - dreptul unui operator economic din sectorul gazelor naturale sau al unui client de a utiliza sistemul de transport;
5. *acces la terminalul GNL* - dreptul unui operator economic din sectorul gazelor naturale sau al unui client de a utiliza terminalul GNL;
6. *activități conexe* - activități complementare celor de producție, transport, distribuție, înmagazinare a gazelor naturale, ce sunt desfășurate de către operatorul licențiat, conform condițiilor de valabilitate ale licențelor de operare a sistemelor respective;
7. *aparat de utilizare* - parte componentă a instalației de utilizare a gazelor naturale, destinată să consume gaze naturale ca și combustibil sau ca materie primă, cu îndeplinirea condițiilor legale pentru funcționare;
8. *autorizație/licență* - actul administrativ individual emis de ANRE, acordat unei persoane fizice sau juridice, pentru exercitarea unui drept și executarea unor obligații;
9. *autoritate competentă* - Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei - ANRE, care este organizată și funcționează în conformitate cu prevederile legii;
10. *aviz tehnic* - documentul emis în urma analizei unei documentații tehnice, care atestă respectarea condițiilor impuse de legislația în vigoare;
11. *biogaz* - amestec de gaze de origine biogenă produs prin procese de fermentație, gazeificare sau piroliză a unor substanțe organice;
12. *biometan* - biogaz adus la parametrii de calitate pentru a putea fi utilizat în rețelele de transport și distribuție în amestec cu gazele naturale;
13. *bunuri proprietate a terților* - elemente componente ale sistemelor de transport sau ale sistemelor de distribuție, utilizate de către operatorii licențiați pentru realizarea serviciilor de transport sau de distribuție, bunuri neincluse în patrimoniul acestora;
14. *capacitate* - fluxul maxim, exprimat în unitate de volum pe unitate de timp sau în unitate de energie pe unitate de timp, la care are dreptul utilizatorul rețelei în conformitate cu prevederile contractuale;
15. *capacitate contractată* - capacitatea pe care operatorul sistemului a alocat-o unui utilizator printr-un contract;
16. *capacitate disponibilă* - partea din capacitatea tehnică care nu este alocată și este încă disponibilă pentru sistem în momentul respectiv;

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	3 / 52

17. *capacitate fermă* - capacitatea garantată contractual ca fiind neîntreruptibilă de către operatorul sistemului;
18. *capacitate întreruptibilă* - capacitatea care poate fi întreruptă de operatorul sistemului, în conformitate cu condițiile prevăzute în contractul cu utilizatorul rețelei;
19. *capacitate neutilizată* - capacitatea fermă pe care a achiziționat-o un utilizator al rețelei, în baza unui contract, dar pe care utilizatorul nu a nominalizat-o până la termenul-limită specificat în contract;
20. *capacitate tehnică* - capacitatea fermă maximă pe care o poate oferi operatorul sistemului unui utilizator, luând în considerare integritatea sistemului respectiv și cerințele de exploatare ale acestuia;
21. *client* - clientul angro, clientul final de gaze naturale sau un operator economic din sectorul gazelor naturale care cumpără gaze naturale;
22. *client angro* - persoană fizică sau juridică, alta decât un operator de transport și de sistem sau un operator de distribuție, care cumpără gaze naturale în scopul revânzării în interiorul sau în afara sistemului în care este stabilită;
23. *client casnic* - clientul care cumpără gaze naturale pentru consumul casnic propriu;
24. *client eligibil* - clientul care este liber să cumpere gaze naturale de la un furnizor ales de acesta;
25. *client final* - clientul care cumpără gaze naturale pentru uz propriu;
26. *client industrial* - clientul final noncasnic care utilizează gaze naturale în procese industriale prin intermediul unor instalații definite conform reglementării nediscriminatorii aprobate de ANRE;
27. *client industrial nou* - clientul industrial care se racordează pentru prima oară la un sistem; nu se consideră clienți industriali noi acei clienți care sunt succesorii în drepturi - universali, cu titlu universal și/sau cu titlu particular - ai unor clienți finali care au sau care au avut o instalație de racordare la un sistem de distribuție ori de transport al gazelor naturale, sau la o conductă de alimentare din amonte;
28. *client noncasnic* - clientul care cumpără gaze naturale ce nu sunt destinate consumului casnic propriu;
29. *client vulnerabil* – clientul final aparținând unei categorii de clienți casnici care, din motive de vârstă, sănătate sau venituri reduse se afla în risc de marginalizare socială și care, pentru prevenirea acestui risc, beneficiază de măsuri de protecție socială, inclusiv de natură financiară. Măsurile de protecție socială, precum și criteriile de eligibilitate pentru acestea se stabilesc prin acte normative;
30. *client întreruptibil de siguranță* - client final care prin reducerea consumului său până la oprire contribuie la menținerea securității în aprovizionarea cu gaze naturale în situație de urgență. Reglementarea regimului juridic aplicabil clientului întreruptibil de siguranță, precum și orice alte măsuri de realizare a implementării Regulamentului UE nr. 994/2010 al Parlamentului European și

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	4 / 52

al Consiliului din 20 octombrie 2010 privind măsurile de garantare a securității aprovizionării cu gaze naturale și de abrogare a Directivei 2004/67/CE a Consiliului se realizează prin hotărâre a Guvernului elaborată la propunerea ministerului de resort în calitate de autoritate competentă;

31. *cod* - colecție de reglementări cu caracter tehnic și/sau comercial, elaborate sau aprobate de către ANRE, prin care se stabilesc reguli și proceduri pentru operatorii economici din sectorul gazelor naturale;
32. *conductă de alimentare din amonte* - orice conductă ori rețea de conducte exploatată și/sau construită ca parte a unui proiect de producere de gaze naturale ori țiței sau utilizată pentru transportul gazelor naturale de la perimetrul/perimetrele în care se desfășoară proiectele de producere a gazelor naturale și țițeiului către un sistem, o instalație, un terminal de prelucrare sau către un terminal de descărcare de coastă;
33. *conductă de transport* - ansamblul format din conducte, inclusiv instalațiile, echipamentele și dotările aferente, care funcționează în principal în regim de înaltă presiune, prin care se asigură transportul gazelor naturale între punctele de preluare din conductele de alimentare din amonte, din conductele de interconectare, punctele de preluare din import sau din terminalele GNL, până la punctele de predare la operatorii de distribuție, la clienții finali sau în conductele de interconectare;
34. *conductă de interconectare* - conductă de transport care traversează sau trece peste o frontieră dintre două state membre ale Uniunii Europene pentru unicul scop al conectării sistemelor de transport ale acestor state; conductele de interconectare cu statele ce nu sunt membre ale Uniunii Europene sunt supuse prevederilor acordurilor cu aceste state;
35. *consum tehnologic* - cantitatea de gaze naturale, certificată pe baza metodologiei elaborate de Agenția Națională pentru Resurse Minerale, necesară a fi consumată de către un operator economic pentru asigurarea parametrilor tehnologici necesari desfășurării activității de producție și înmagazinare, respectiv cantitatea de gaze naturale certificată pe baza metodologiilor elaborate de ANRE, necesară a fi consumată de către un operator economic pentru asigurarea parametrilor tehnologici necesari desfășurării activității de distribuție, respectiv de transport al gazelor naturale";
36. *contract de furnizare a gazelor naturale* - un contract de vânzare-cumpărare a gazelor naturale, care exclude un instrument de finanțare din domeniul gazelor naturale;
37. *contorizare inteligentă* – sistem avansat de contorizare care furnizează informații consumatorului final și operatorului privind consumul real de energie electrică sau de gaze naturale, precum și despre momentul efectiv al consumului și care oferă opțiuni consumatorului în vederea utilizării eficiente a energiei;
38. *contract de tip take or pay* - contract de vânzare-cumpărare care obligă cumpărătorul să plătească o anumită cantitate negociată, chiar în absența preluării acesteia;

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	5 / 52

39. *depozit de înmagazinare subterană* - spațiul din scoarța terestră având calități naturale sau dobândite ca urmare a unor operațiuni petroliere sau activități miniere anterioare, proprii pentru injectarea, depozitarea și extragerea unor volume de gaze naturale, aflat în proprietatea publică a statului;
40. *deținerea controlului* - orice drepturi, contracte sau orice alte elemente care, fiecare în parte ori luate împreună și ținând seama de circumstanțele de fapt sau de drept, conferă posibilitatea de a exercita o influență determinantă asupra unei întreprinderi, în special prin:
- drepturi de proprietate sau de folosință asupra totalității ori a unei părți din activele unei întreprinderi;
 - drepturi sau contracte care conferă o influență determinantă asupra structurii întreprinderii, votului sau deciziilor organelor de conducere ale unei întreprinderi;
41. *dispecerizare* - activitatea specifică de echilibrare permanentă și operativă, la nivelul sistemelor, a cantităților de gaze naturale intrate și, respectiv, ieșite, la parametri rezultați din obligațiile de livrare, precum și luarea măsurilor de limitare a efectelor situațiilor excepționale, cum ar fi: temperaturi foarte scăzute, calamități naturale, avarii majore și altele asemenea, prin folosirea de mijloace specifice;
42. *distribuția gazelor naturale* - activitatea de vehiculare a gazelor naturale printr-un sistem de conducte de distribuție, pentru a fi furnizate clienților, dar neincluzând furnizarea;
43. *durata de funcționare* - intervalul de timp în care un obiectiv din sectorul gazelor naturale realizează scopul pentru care a fost construit în condiții de siguranță și de eficiență economică, conform reglementărilor în vigoare;
44. *furnizarea gazelor naturale* - activitatea comercială de vânzare a gazelor naturale, inclusiv GNL, către clienți;
45. *furnizor* - persoană fizică sau juridică, ce realizează activitatea de furnizare a gazelor naturale;
46. *furnizor de ultimă instanță* - furnizorul desemnat de autoritatea competentă pentru a presta serviciul de furnizare în condiții specifice reglementate;
47. *gaz natural comprimat (GNC)* - gazul natural comprimat la presiuni cuprinse între 200-280 bari, stocat și comercializat în recipiente speciale în vederea utilizării drept combustibil;
48. *gaz natural comprimat pentru vehicule (GNCV)* - gazul natural stocat în recipiente sub presiune, prin comprimare, în scopul utilizării drept combustibil pentru vehicule cu motoare termice;
49. *gaz natural lichefiat (GNL)* - gazul natural care, în urma unor procese specifice, este adus în stare lichidă și stocat în recipiente speciale;
50. *gaze naturale* - gazele libere din zăcămintele de gaz metan, gazele dizolvate în țiței, cele din câmpul de gaze asociat zăcămintelor de țiței, precum și gazele rezultate din extracția sau separarea hidrocarburilor lichide;

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.		PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG		6 / 52

51. *gaze petroliere lichefiate (GPL)* - fracții de hidrocarburi ușoare derivate din procesele de rafinare, din instalațiile de stabilizare a țițeiului și din procesarea gazelor naturale, care sunt în mod normal lichefiate, prin creșterea presiunii sau scăderea temperaturii, pentru a fi transportate sau depozitate, având o presiune de vapori care nu o depășește pe cea admisă pentru propanul comercial, compuse predominant din următoarele hidrocarburi, singure sau în amestec: propan, propenă (propilenă), butan (n-butan și/sau izo-butan) și butene (butilene), inclusiv butadiene;
52. *informație sensibilă comercial* - informație a cărei divulgare ar putea restrânge, împiedica sau denatura concurența pe piața de gaze naturale și/sau ar conduce la producerea de prejudicii participanților la piață;
53. *infrastructură nouă* - infrastructură care nu a fost finalizată până la data de 4 august 2003;
54. *instalație tehnologică de suprafață aferentă producției de gaze naturale* - ansamblul format din aparatele, accesoriile și conductele, inclusiv cele din amonte, utilizate pentru producția și vehicularea gazelor naturale;
55. *instalație de înmagazinare* - instalația utilizată pentru înmagazinarea gazelor naturale și care este deținută și/sau exploatată de un operator de înmagazinare, inclusiv instalațiile GNL utilizate pentru stocare, dar excluzând partea utilizată pentru activitățile de producție, precum și instalațiile rezervate exclusiv pentru operatorii de transport și de sistem, în vederea îndeplinirii atribuțiilor lor;
56. *instalație de utilizare* - ansamblul de conducte, aparate și accesorii, inclusiv focarul și coșul de evacuare a gazelor arse, situat după stația/postul de reglare a presiunii și măsurare a debitului, după caz, cu excepția aparatului de măsurare a debitului, care face parte din sistemul de distribuție;
57. *instrument financiar derivat pe gaze naturale* - instrument financiar derivat pe mărfuri, astfel cum sunt aceste tipuri de instrumente financiare explicitate în reglementările în vigoare privind piețele de instrumente financiare;
58. *înmagazinarea gazelor naturale* - ansamblul de activități și operațiuni desfășurate de operatorul de înmagazinare pentru sau în legătură cu rezervarea capacității de înmagazinare în depozitele subterane și pentru injecția, depozitarea și extracția din aceste capacități a unor cantități determinate de gaze naturale;
59. *magistrală directă* - conducta de transport de gaze naturale complementară sistemului interconectat;
60. *monopol natural în domeniul gazelor naturale* - situație în care serviciile de transport, de înmagazinare/stocare sau de distribuție a gazelor naturale se asigură de către un singur operator pentru o zonă determinată;
61. *Autoritate concedentă pentru serviciul public de distribuție gaze* - Ministerul Economiei, minister de resort;

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.		PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG		7 / 52

62. *obiectiv din sectorul gazelor naturale* - conductă de alimentare din amonte aferentă producției de gaze naturale, un sistem de transport, distribuție sau înmagazinare a gazelor naturale sau parte componentă a uneia dintre acestea;
63. *operator al terminalului GNL* - persoana fizică sau juridică ce realizează activitatea de lichefiere a gazelor naturale ori importul, descărcarea și regazeificarea GNL și răspunde de exploatarea unei instalații GNL;
64. *operator al pieței de gaze naturale* - persoana juridică ce asigură organizarea și administrarea piețelor centralizate, cu excepția pieței de echilibrare, în vederea tranzacționării de gaze naturale pe termen scurt, mediu și lung;
65. *operator conducte de alimentare din amonte* - persoana fizică sau juridică ce realizează activitatea de producție a gazelor naturale și răspunde de exploatarea, întreținerea și dacă este necesar, dezvoltarea conductelor de alimentare din amonte într-o anumită zonă;
66. *operator de distribuție* - persoana fizică sau juridică ce realizează activitatea de distribuție a gazelor naturale în una sau mai multe zone delimitate și răspunde de exploatarea, întreținerea și dezvoltarea sistemului în respectiva zonă și, după caz, a interconectărilor sale cu alte sisteme, precum și de asigurare a capacității pe termen lung a sistemului în vederea satisfacerii la un nivel rezonabil a cererii pentru distribuția gazelor naturale;
67. *operator de înmagazinare* - persoana fizică sau juridică ce realizează activitatea de înmagazinare și răspunde de exploatarea instalației de înmagazinare a gazelor naturale;
68. *operator de transport și de sistem* - persoana fizică sau juridică ce realizează activitatea de transport a gazelor naturale și răspunde de exploatarea, întreținerea și, dacă este necesar, dezvoltarea sistemului de transport într-o anumită zonă și, după caz, a interconectărilor sale cu alte sisteme, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a sistemului, în vederea satisfacerii cererii pentru transportul gazelor naturale;
69. *operator economic afiliat* - orice alt operator economic care, direct sau indirect, controlează operatorul economic specificat, este controlat de acesta sau este sub controlul comun împreună cu acest operator economic;
70. *operator economic din sectorul gazelor naturale* - persoana fizică sau juridică, cu excepția clienților finali, care desfășoară cel puțin una dintre următoarele activități: producție, transport, distribuție, furnizare, administrare de piață centralizată, cumpărare sau înmagazinare de gaze naturale, inclusiv GNL, și care are atribuții comerciale, tehnice și/sau de mentenanță legate de respectivele activități;
71. *operator economic integrat din sectorul gazelor naturale* - operator economic din sectorul gazelor naturale integrat vertical sau orizontal;

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	8 / 52

72. *operator economic integrat pe orizontală* - operator economic din sectorul gazelor naturale care desfășoară cel puțin una dintre activitățile de producție, transport, distribuție, furnizare sau înmagazinare a gazelor naturale, precum și o activitate din afara sectorului gazelor naturale;
73. *operator economic integrat pe verticală* - operator economic sau un grup de operatori din sectorul gazelor naturale în care aceeași persoană sau aceleași persoane este (sunt) îndreptățită (îndreptățite), în mod direct sau indirect, să exercite controlul asupra acestuia și care desfășoară cel puțin una dintre activitățile de transport, distribuție, înmagazinare a gazelor naturale, inclusiv pentru GNL, și cel puțin una dintre activitățile de producție sau de furnizare de gaze naturale;
74. *piața de gaze naturale* - cadrul de organizare în care se tranzacționează gaze naturale și serviciile asociate;
75. *piața centralizată de gaze naturale* - cadrul organizat de desfășurare a tranzacțiilor cu gaze naturale între diverși operatori economici, intermediare de un operator al pieței de gaze naturale, pe baza unor reguli specifice aprobate de autoritatea competentă;
76. *piața de echilibrare a gazelor naturale* – cadrul organizat de desfășurare a tranzacțiilor cu gaze naturale între diverși operatori economici, intermediare de operatorul sistemului de transport, pe baza unor reguli specifice, aprobate de ANRE;
77. *planificare pe termen lung* - planificarea pe termen lung a capacității de alimentare și transport a operatorilor economici din sectorul gazelor naturale, în scopul satisfacerii cererii de gaze naturale a sistemului, al diversificării surselor și al asigurării alimentării clienților;
78. *preț reglementat* - prețul la care este realizată furnizarea gazelor naturale în baza unui contract-cadru, a unor standarde de calitate a serviciului și/sau unor condiții specifice stabilite de autoritatea competentă;
79. *racord* - conducta de legătură între o ramură principală (conductă de alimentare din amonte, conductă de transport, conductă de distribuție a gazelor naturale) și o stație de măsurare sau o stație de reglare, măsurare, predare a gazelor naturale, care alimentează un sistem de distribuție, unul sau mai mulți clienți finali;
80. *rețea de transport și/sau de distribuție* - ansamblul de conducte conectate între ele, inclusiv instalațiile și echipamentele aferente pentru vehicularea gazelor naturale, conform reglementărilor tehnice specifice;
81. *rezervare de capacitate* - menținerea unei părți din capacitatea disponibilă de transport/distribuție/înmagazinare la dispoziția utilizatorilor în vederea transportului/distribuției/înmagazinării unei cantități de gaze naturale determinate;
82. *sectorul gazelor naturale* - ansamblul activităților desfășurate de operatorii economici pentru producția, transportul, înmagazinarea, distribuția și furnizarea de gaze naturale, biogaz, biometan,

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.		PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG		9 / 52

GPL, GNL și GNC/GNCV, precum și instalațiile și echipamentele folosite pentru realizarea acestor activități;

83. *serviciu de sistem* - orice serviciu necesar pentru accesul și exploatarea rețelelor de transport, rețelelor de distribuție, instalațiilor GNL și/sau de înmagazinare, inclusiv dispozitive de echilibrare a sarcinilor, de amestecare și de injectare a gazelor inerte, dar excluzând instalațiile rezervate exclusiv pentru operatorii de transport și de sistem, de distribuție sau de înmagazinare în vederea îndeplinirii atribuțiilor acestora;
84. *serviciu public* - activitatea de interes general în domeniul gazelor naturale, autorizată, și monitorizată de o autoritate publică;
85. *siguranță* - siguranța aprovizionării cu gaze naturale și securitatea tehnică a obiectivelor;
86. *sistem* - orice rețea de transport, distribuție, terminal GNL și/sau instalație de înmagazinare exploatată de un operator economic din sectorul gazelor naturale, inclusiv instalațiile aferente acestora prin care se asigură servicii de sistem, inclusiv stocarea în conducte, precum și instalațiile operatorilor economici afiliați, necesare pentru asigurarea accesului la sistemul de transport, de distribuție, la depozitul de înmagazinare sau terminalul GNL;
87. *sistem de transport* - ansamblul de conducte conectate între ele, inclusiv instalațiile și echipamentele aferente pentru vehicularea gazelor naturale, conform reglementărilor tehnice specifice, prin care se asigură preluarea gazelor naturale extrase din perimetrele de exploatare sau a celor provenite din import și livrarea către distribuitori, clienți direcți, la înmagazinare și către beneficiarii din diverse țări;
88. *sistemul național de transport (SNT)* - sistemul de transport situat pe teritoriul României și care se află în proprietatea publică a statului;
89. *sistem interconectat* - un număr de sisteme legate între ele;
90. *stocare în conductă* - stocarea gazelor prin compresie în sistemele de transport și distribuție a gazelor naturale, dar excluzând cantitățile de gaze naturale rezervate de operatorii sistemului de transport sau distribuție în vederea îndeplinirii atribuțiilor acestora;
91. *terminal de coastă* – ansamblul de instalații amplasat pe țărmul Mării Negre unde se asigură preluarea gazelor naturale provenite din perimetrele de exploatare submarine, respectiv punctul în care gazele naturale îndeplinesc condițiile tehnice de calitate pentru a putea fi comercializate;
92. *terminal GNL* - totalitatea instalațiilor necesare pentru lichefierea gazelor naturale sau pentru importul, descărcarea și regazeificarea GNL și care include serviciile auxiliare și instalațiile de înmagazinare temporară necesare pentru procesul de regazeificare și livrarea ulterioară către sistemul de transport, dar care nu include nicio parte a terminalelor GNL utilizate pentru stocare;
93. *transportul gazelor naturale* - vehicularea gazelor naturale printr-o rețea care constă în principal din conducte de înaltă presiune, alta decât o rețea de conducte de alimentare din amonte și decât acea

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	10 / 52

parte din conductele de înaltă presiune care este folosită în principal pentru distribuția de gaze naturale la nivel local, în scopul de a le livra clienților, dar fără a include furnizarea;

94. *utilizator de sistem* - persoana fizică sau juridică ce alimentează sistemul sau este deservită de sistem;
95. *zonă de protecție* - zona adiacentă obiectivelor din sectorul gazelor naturale, extinsă în spațiu, în care se instituie interdicții privind accesul persoanelor, regimul activităților și al construcțiilor, stabilite prin norme tehnice;
96. *zonă de siguranță* - zona adiacentă obiectivelor din sectorul gazelor naturale, extinsă în spațiu, în care se instituie restricții și interdicții, în scopul asigurării funcționării normale și pentru evitarea punerii în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului, stabilite prin norme tehnice; zona de siguranță cuprinde și zona de protecție;
97. *autorizare* - proces de evaluare a cunoștințelor teoretice a persoanelor fizice în urma căruia ANRE acordă calitatea de instalator autorizat în domeniul gazelor naturale;
98. *coordonarea directă* – activitatea de conducere organizatorică și tehnică a personalului calificat/necalificat din cadrul unei echipe de lucru, desfășurată de către instalatorul autorizat, membru al respectivei echipe, responsabil pentru lucrarea de proiectare/ execuție/exploatare a obiectivului/sistemului/instalației din domeniul gazelor naturale;
99. *execuție* – ansamblul activităților desfășurate de un instalator autorizat sau de către personal calificat/necalificat sub coordonarea directă a instalatorilor autorizați în vederea realizării/modificării unui obiectiv/sistem/instalație din domeniul gazelor naturale, cu respectarea proiectelor tehnice și a legislației conexe domeniului gazelor naturale;
100. *exploatare* – ansamblul activităților desfășurate de un instalator autorizat sau de către personal calificat/necalificat sub coordonarea directă a instalatorilor autorizați în scopul asigurării/efectuării punerii în funcțiune, întreținerii, reparațiilor, verificărilor/reviziilor și intervențiilor pentru funcționarea în condiții de siguranță, eficiență, continuitate a alimentării cu gaze naturale și de protecție a mediului a unui obiectiv/sistem/instalație din domeniul gazelor naturale;
101. *legitimație* – act administrativ individual emis de ANRE instalatorilor autorizați care atestă calitatea de instalator autorizat pentru desfășurarea activităților de proiectare/ execuție/exploatare a obiectivelor/sistemelor/instalațiilor din domeniul gazelor naturale;
102. *proiectare* – ansamblu de activități desfășurate de un instalator autorizat sau de către personal calificat/necalificat sub coordonarea directă a instalatorilor autorizați în vederea elaborării unui studiu de fezabilitate, a unei documentații tehnice și/sau a unui proiect tehnic în domeniul gazelor naturale;
103. *profil conex activităților tehnice în domeniul gazelor naturale* – specializare din cadrul unei structuri de învățământ aferentă domeniilor construcții civile și industriale sau politehnic care, în programa analitică, conține una din următoarele discipline: hidraulică generală, mecanica fluidelor,

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	11 / 52

termodinamică, termotehnică, acționări/echipamente hidraulice și pneumatice, transportul și distribuția fluidelor, tehnologii din industria chimică, petrochimică și rafinării, dinamica gazelor, dinamica fluidelor, transport hidraulic și pneumatic, curgerea fluidelor în sisteme multifazice, curgeri în sisteme polifazice, biocombustibili - tehnologii, biorafinării - tehnologii, purificarea gazelor, termodinamica zăcămintelor de hidrocarburi, extracția țițeiului și a gazelor naturale, proiectarea exploatării zăcămintelor de hidrocarburi, investigații hidrodinamice, termotehnică și mașini termice, transportul și depozitarea hidrocarburilor, dinamica structurilor de foraj, transport, și depozitare; intervenții, reparații și probe de producție la sonde; comprimarea și lichefierea gazelor naturale; extracția și prelucrarea gazelor naturale, mentenanța sistemelor de conducte, transportul fluidelor multifazice, termoenergetica colectării, transportului și depozitării hidrocarburilor sau alte discipline ce fac parte din aceeași categorie;

104. *atestat* – act administrativ individual emis de ANRE persoanelor fizice pentru exercitarea unui drept și executarea unor obligații;
105. *avizare* – activitatea desfășurată de un verificator de proiecte atestat prin care se analizează și se certifică conformitatea unui proiect tehnic cu cerințele legislative și prin care se acordă permisiunea punerii în practică a acestuia;
106. *cerințe de calitate* – condiții obligatorii a fi îndeplinite pentru asigurarea unui nivel minim de siguranță și securitate tehnică în activitatea de proiectare, execuție și exploatare a obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale;
107. *instalație* – orice instalație din sectorul gazelor naturale, indiferent de regimul de presiune în care funcționează, cu excepția instalației de utilizare a gazelor naturale;
108. *clasă de exactitate* – clasă de mijloace de măsurare care satisfac anumite condiții metrologice, destinate să mențină erorile în limitele specificate;
109. *condiții de bază* - condiții specificate la care este transformată cantitatea de gaz măsurat ($T = 288,15$ K ; $p = 1,01325$ bar);
110. *condiții de referință* - condiții de utilizare prescrise pentru încercarea funcționării unui mijloc de măsurare sau pentru intercompararea rezultatelor măsurării
111. *contor de gaze naturale* - aparat de măsurat care are funcția de a măsura, memora și afișa cantitatea de gaz care a trecut prin el;
112. *contor de gaz cu membrană* - contor de debit în care volumul de gaz se măsoară prin umplerea și golirea succesivă a camerelor sale cu pereți deformabili;
113. *contor de gaze cu pistoane rotative* - contor de gaz în care se formează un compartiment rigid între pereții unei camere staționare și un element (sau elemente) în mișcare. Fiecare ciclu de rotație al elementului (elementelor) deplasează un volum cunoscut de gaz care este înregistrat cumulativ și indicat de un dispozitiv indicator;

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	12 / 52

114. *contor de gaze cu turbină* - contor de gaz în care forțele dinamice ale unui gaz aflat în mișcare produc rotația unei turbine cu o viteză proporțională cu volumul de gaz care trece prin turbină. Numărul de rotații al turbinei este semnalul de măsurare pentru volumul de gaz care a trecut prin contor;
115. *contor de gaze cu ultrasunete* - contor de gaz care măsoară timpul de propagare a ultrasunetelor prin gazul aflat în curgere, între una sau mai multe perechi de transductoare ultrasonice. Timpul de propagare este semnalul de măsurare pentru indicarea volumului de gaz care a trecut prin contor;
116. *convertor de volum* - dispozitiv electronic conectat la un contor de gaz care transformă automat volumul de gaz măsurat în condiții de lucru în volum de gaz în condiții de bază;
117. *domeniu de debit* - interval cuprins între debitul maxim și cel minim pentru care eroarea de justete a contorului este cuprinsă între limite specificate (se mai poate folosi termenul de rangeabilitate);
118. *incertitudine de măsurare* - parametru, asociat rezultatului unei măsurări, care caracterizează împrăștierea valorilor ce, în mod rezonabil, ar putea fi atribuite măsurandului;
119. *indice Wobbe* - putere calorifică superioară volumică în condiții de referință specificate, împărțită la rădăcina pătrată din densitatea relativă în aceleași condiții de referință specificate la măsurare;
120. *mijloc de măsurare* - reprezintă toate măsurile, aparatele, contoarele, dispozitivele, instalațiile, precum și mostrele de materiale și substanțe care materializează și conservă unități de măsură și furnizează informații de măsurare;
121. *punct de predare/preluare comercială a gazelor naturale* - ansamblul instalațiilor care asigură măsurarea gazelor naturale, din punctul în care gazele naturale trec din proprietatea/custodia furnizorului/transportatorului în cea a operatorului de distribuție/înmagazinare sau a consumatorului;
122. *punct de rouă al apei* - temperatura peste care condensarea vaporilor de apă nu se produce la presiune specificată. Pentru orice presiune mai mică decât presiunea specificată nu există condensare la această temperatură;
123. *punct de rouă al hidrocarburilor* - temperatura deasupra căreia nu se mai produce condensarea hidrocarburilor la o presiune specificată;
124. *putere calorifică inferioară –Hi* - cantitatea de căldură care se eliberează prin arderea completă în aer a unei cantități specificate de gaz, încât presiunea la care reacția are loc rămâne constantă și toți produșii de ardere să fie aduși la aceeași temperatură specificată ca și reactanții, toți acești produși fiind în stare gazoasă. Temperatura și presiunea menționate mai sus trebuie specificate;
125. *putere calorifică superioară –Hs* - cantitatea de căldură care se eliberează prin arderea completă în aer a unei cantități specificate de gaz, încât presiunea la care reacția are loc rămâne constantă și toți produșii de ardere să fie aduși la aceeași temperatură specificată ca și reactanții, toți acești produși fiind în stare gazoasă cu excepția apei formată prin combustie, care este condensată la starea lichidă la temperatura menționată mai sus. Temperatura și presiunea menționate mai sus trebuie specificate;

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	13 / 52

126. *sisteme de măsurare* - ansamblul complet de mijloace de măsurare și alte echipamente, reunite pentru efectuarea unor măsurări;
127. *stație de măsurare (SM)* - ansamblul instalațiilor de măsurare a debitului, filtrare și odorizare, conectate printr-un racord la conductele colectoare, de transport sau distribuție și care alimentează un sistem de distribuție, un grup de consumatori sau un consumator;
128. *stație de reglare-măsurare-predare (SRM)* - ansamblul instalațiilor de reducere și reglare a presiunii, măsurare a debitului, filtrare și odorizare, prin care gazul din conductele de transport intră în sistemul de alimentare;
129. *traductor de măsurare* - dispozitiv care face ca unei mărimi de intrare să îi corespundă, conform unei legi determinate, o mărime de ieșire.
130. *acțiune de control* - ansamblul de activități desfășurate de către Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei în vederea verificării modului în care sunt respectate reglementările din domeniul energiei;
131. *agent constator* - persoana împuternicită de către președintele ANRE să constate și să sancționeze abaterile de la reglementările emise în domeniul energiei, să dispună măsuri pentru prevenirea, stoparea și/sau remedierea efectelor produse de încălcarea prevederilor legale;
132. *echipă de control* - echipă formată din două sau mai multe persoane angajate în cadrul ANRE, din care cel puțin una are calitatea de agent constator;
133. *mandat de control* - document prin care se autorizează membrii unei echipe de control să efectueze o acțiune de control;
134. *măsură de conformare* - măsură corectivă, obligatorie, dispusă în urma unei acțiuni de control, pentru restabilirea legalității și/sau aplicarea corectă a reglementărilor sau în vederea remedierii unei situații existente neconforme;
135. *raport de control* - document unilateral, care se întocmește de către echipa de control, în care sunt consemnate datele, verificările și concluziile acțiunii de control;
136. *proces-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor* - document care se întocmește de către un agent constator în vederea aplicării sancțiunii contravenționale unei persoane fizice sau juridice, atunci când, în urma unui control, se constată că aceasta a săvârșit una sau mai multe fapte care, potrivit legii, constituie contravenții;
137. *contravenție* - încălcare a dispozițiilor unei legi, ale unui regulament etc., care se sancționează cu un avertisment, amendă sau sancțiune administrativă complementară.

Art. 7 – Legislația primară și secundară specifică sectorului gazelor naturale, la care se face referire în prezentul *Cod tehnic*, este cuprinsă în Anexa nr. 1.

Capitolul III. Servicii și activități reglementate în sectorul gazelor naturale

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	14 / 52

Secțiunea I - Autorizații și licențe în sectorul gazelor naturale. Regimul juridic al acestora

Art. 8 – (1) ANRE reprezintă autoritatea competentă în sectorul gazelor naturale cu rol în elaborarea, aprobarea și monitorizarea aplicării ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național, necesar funcționării sectorului și a pieței gazelor naturale, în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor.

(2) – Atribuțiile și competențele ANRE în sectorul gazelor naturale, așa cum sunt stipulate în Legea nr. 160/2012 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea ANRE, sunt următoarele:

- a) emite decizii, ordine și avize conforme pentru operatorii economici din sectorul gazelor naturale;
- b) desfășoară investigații cu privire la funcționarea pieței gazelor naturale, decide și impune orice măsuri proporționale necesare pentru promovarea unei concurențe efective și pentru asigurarea unei funcționări corespunzătoare a pieței; în acest sens poate coopera cu Consiliul Concurenței și cu autoritățile de reglementare de pe piața financiară sau cu Comisia Europeană, în desfășurarea de investigații în domeniul dreptului concurenței;
- c) elaborează și aprobă regulamentele privind acordarea autorizațiilor și licențelor în sectorul gazelor naturale și stabilește condițiile de valabilitate pentru autorizațiile și licențele acordate;
- d) acordă, modifică, suspendă sau retrage autorizațiile și licențele pentru operatorii economici din sectorul gazelor naturale, în conformitate cu prevederile regulamentului prevăzut la lit. c);
- e) elaborează și aprobă regulamentele pentru autorizarea și verificarea personalului și a operatorilor economici care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în domeniul gazelor naturale și stabilește condițiile de valabilitate pentru autorizațiile acordate;
- f) acordă, modifică, suspendă sau retrage autorizațiile pentru personalul și operatorii economici care desfășoară activități de proiectare, execuție și exploatare în domeniul gazelor naturale, în conformitate cu prevederile regulamentului prevăzut la lit. e);
- g) elaborează și/sau aprobă reglementări și norme tehnice la nivel național care stabilesc criteriile de siguranță tehnică, cerințele tehnice minime de proiectare, execuție și exploatare, necesare pentru funcționarea în condiții de eficiență și siguranță a obiectivelor din sectorul gazelor naturale;
- h) elaborează și aprobă regulamentele pentru atestarea verificatorilor de proiecte și experților pentru obiectivele/ sistemele din sectorul gazelor naturale, cu excepția instalațiilor de utilizare;
- i) acordă, modifică, suspendă sau retrage atestate verificatorilor de proiecte și experților pentru obiectivele/ sistemele din sectorul gazelor naturale, în conformitate cu prevederile regulamentului prevăzut la lit. h);

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	15 / 52

- j) elaborează și aprobă regulamentele privind racordarea și accesul terților la conductele de alimentare din amonte, la depozitele de înmagazinare, la sistemele de transport și de distribuție a gazelor naturale;
- k) aprobă regulamentele de programare, funcționare și dispecerizare a depozitelor de înmagazinare a gazelor naturale, la propunerea operatorilor economici din sectorul gazelor naturale;
- l) elaborează și/sau aprobă metodologii privind prețurile și tarifele aferente activităților reglementate din sectorul gazelor naturale;
- m) aprobă prețurile reglementate cu respectarea calendarului de eliminare treptată a prețurilor reglementate pentru clienții finali și stabilește tarifele reglementate în sectorul gazelor naturale;
- n) elaborează și aprobă metodologia pentru întocmirea studiilor de fezabilitate, în vederea concesiunii serviciului de distribuție a gazelor naturale;
- o) elaborează și aprobă contractele-cadru pentru:
 1. furnizarea gazelor naturale către clienți, în condițiile legii;
 2. pentru prestarea serviciilor de înmagazinare, de distribuție, de transport prin sisteme de transport/conducte de alimentare din amonte a gazelor naturale, desfășurate pe baza unor metodologii și/sau tarife reglementate;
- p) aprobă tarifele și/sau metodologiile de tarifare aferente desfășurării activităților conexe celor de operare a sistemului;
- q) elaborează și/sau aprobă reglementările tehnice, comerciale, economice sau operaționale, cu caracter obligatoriu pentru funcționarea sectorului gazelor naturale;
- r) avizează studiile de fezabilitate, întocmite în vederea concesiunii serviciului de distribuție a gazelor naturale;
- s) soluționează, în condițiile legii, pe cale administrativ-jurisdicțională, plângerile împotriva operatorului de transport și de sistem și a operatorilor de distribuție referitoare la obligațiile ce le revin în temeiul prezentei ordonanțe de urgență, precum și divergențele dintre operatorul de transport și sistem și proprietarul rețelei de transport, în baza unei proceduri proprii;
- ș) mediază neînțelegerile precontractuale în sectorul gazelor naturale, conform procedurilor proprii;
- t) elaborează, aprobă și aplică Regulamentul de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniul gazelor naturale;
- ț) sesizează Consiliul Concurenței cu privire la abuzul de poziție dominantă pe piață și la încălcarea prevederilor legale referitoare la concurență ori de câte ori există suspiciuni privind nerespectarea reglementărilor cu privire la concurență și transparentă;
- u) asigură protecția drepturilor clienților finali din sectorul gazelor naturale;
- v) derulează programe specifice, inclusiv programe de asistență și expertiză conforme domeniului de activitate;

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	16 / 52

- w) creează baza de date necesară pentru desfășurarea activității sale și pentru furnizarea de informații altor organisme implicate în elaborarea strategiei de dezvoltare a sectorului gazelor naturale;
- x) colaborează cu:
1. autoritățile de reglementare în domeniul gazelor naturale din alte state;
 2. organele de specialitate ale administrației publice centrale sau locale;
 3. asociații ale consumatorilor de gaze naturale;
 4. operatorii economici din sectorul gazelor naturale, asociațiile profesionale și asociațiile patronale din sectorul gazelor naturale, din țară și din alte state;
- y) elaborează, aprobă și aplică regulamentele privind organizarea și funcționarea Comitetului de reglementare și a Consiliului consultativ;
- z) stabilește și aprobă condițiile, procedura de desemnare a furnizorului de ultimă instanță și prețurile reglementate aferente;
- aa) aplică, dacă este cazul, măsuri de orice natură pentru corectarea efectelor reglementărilor emise;
- ab) publică, o dată pe an, recomandări cu privire la conformitatea prețurilor de furnizare cu obligația de serviciu public și le transmite autorităților din domeniul concurenței, dacă este cazul;
- ac) elaborează reglementări comerciale care garantează clienților schimbarea efectivă a furnizorului de gaze naturale, în termen de 3 săptămâni de la data solicitării.
- (3) În conformitate cu prevederile Legii, ANRE:
- a) respectă și pune în aplicare toate deciziile relevante, cu forță juridică obligatorie, ale ACER și ale Comisiei Europene, iar Guvernul, ministerul de resort și celelalte organe de specialitate ale administrației publice centrale, după caz, vor întreprinde toate demersurile necesare în acest sens, conform atribuțiilor și competențelor acestora;
 - b) cooperează și se consultă cu celelalte autorități de reglementare din cadrul Uniunii Europene, furnizându-le acestora, precum și ACER informațiile necesare îndeplinirii atribuțiilor care le revin în temeiul Directivei 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE; în ceea ce privește schimbul de informații, ANRE asigură respectarea aceluiași nivel de confidențialitate ca cel impus autorității emitente;
 - c) poate solicita avizul ACER cu privire la conformitatea unei decizii luate de o autoritate de reglementare cu liniile directoare menționate în Directiva 2009/73/CE sau în Regulamentul (CE) nr. 715/2009;
 - d) poate să informeze Comisia Europeană, în cazul în care consideră că o decizie relevantă pentru comerțul transfrontalier, luată de o altă autoritate de reglementare, nu este conformă cu liniile directoare menționate în Directiva 2009/73/CE sau în Regulamentul (CE) nr. 715/2009, în termen de 60 de zile de la data deciziei respective;

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	17 / 52

- e) se conformează, în termen de 60 de zile, unei decizii a Comisiei Europene care impune retragerea/revocarea unei decizii a ANRE și informează Comisia Europeană în consecință;
- f) aprobă, prin ordin al președintelui acesteia, și publică norme tehnice care stabilesc criteriile de siguranță tehnică și cerințele tehnice minime de proiectare, execuție și exploatare pentru conectarea la sistem a instalațiilor GNL, a instalațiilor de înmagazinare, a altor sisteme de transport sau de distribuție, precum și a magistrelor directe; aceste norme tehnice asigură interoperabilitatea sistemelor și sunt obiective și nediscriminatorii și se notifică Comisiei Europene în conformitate cu legislația națională în vigoare care transpune Directiva 98/34/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 de stabilire a unei proceduri pentru furnizarea de informații în domeniul standardelor și reglementărilor tehnice și al normelor privind serviciile societății informaționale, cu modificările ulterioare;
- g) controlează, prin persoanele împuternicite, respectarea specificațiilor, caracteristicilor și criteriilor tehnice de siguranță ale instalațiilor și echipamentelor utilizate în rețelele de transport și distribuție a gazelor naturale, aprobate cu respectarea legislației europene în materie.

Art. 9 – (1) Înființarea de noi conducte de alimentare din amonte aferente producției de gaze naturale, precum și de noi obiective de producție de biogaz, biometan, GNL și GNC/GNCV sau de noi sisteme de transport, înmagazinare și distribuție a gazelor naturale de către persoane juridice române sau străine se desfășoară pe bază de autorizații de înființare.

(2) – Procesul de înființare de noi conducte de alimentare din amonte aferente producției de gaze naturale, precum și de noi obiective de producție de biogaz, biometan, GNL și GNC/GNCV sau de noi sisteme de transport, înmagazinare și distribuție a gazelor naturale de către persoane juridice române sau străine, presupune desfășurarea cumulativă a următoarelor activități:

- a) întocmirea și aprobarea studiilor de pre-fezabilitate și fezabilitate aferente investiției;
- b) deținerea sau existența autorizației de înființare a obiectivelor din sectorul gazelor naturale de către concesionarul serviciului de transport, de înmagazinare și de distribuție a gazelor naturale.
- c) întocmirea și aprobarea proiectelor tehnice a obiectivelor ce fac obiectul investiției, cu avizele și autorizațiile prevăzute în regulamentele specifice sectorului gazelor naturale;
- d) execuția obiectivelor în baza contractelor comerciale și de prestări servicii efectuate de către operatori economici autorizați de către ANRE/alte entități ale administrației publice centrale;
- e) recepția și punerea în funcțiune obiectivelor aferente investiției ce fac obiectul înființării.

(3) – Desfășurarea activităților de furnizare a gazelor naturale, a biogazului/biometanului, GNL, GNC/GNCV, GPL, de operare a conductelor de alimentare din amonte aferente producției sau de înmagazinare a gazelor naturale, a sistemelor de transport, de distribuție, a terminalelor GNL, precum și administrarea piețelor centralizate de gaze naturale se realizează pe bază de licență.

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	18 / 52

(4) – Procedura de acordare, modificare, suspendare și retragere a autorizațiilor și licențelor, termenele și condițiile de acordare, se stabilesc prin regulamente elaborate de ANRE.

Art. 10 – ANRE emite autorizații și licențe în sectorul gazelor naturale, în conformitate cu Legea, după cum urmează:

1. autorizații de proiectare/ execuție/exploatare pentru:
 - a) conducte de alimentare din amonte;
 - b) sisteme de transport al gazelor naturale;
 - c) sisteme de distribuție a gazelor naturale;
 - d) instalații de utilizare a gazelor naturale;
 - e) instalații aferente activității de producere/stocare a GNC/GNCV/biogaz/biometan;
 - f) instalații tehnologice de suprafață aferente înmagazinării gazelor naturale.
 - g) instalații de utilizare a GPL, altele decât cele montate pe autovehicule.
2. autorizații pentru înființarea:
 - a) conductelor de alimentare din amonte;
 - b) instalațiilor tehnologice de suprafață aferente înmagazinării, în cazul unor noi depozite ;
 - c) instalațiilor de producere a biogazului/biometanului;
 - d) sistemelor de transport/distribuție a gazelor naturale, în cazul unor noi sisteme;
 - e) instalațiilor GNL, GNC, GNCV.
3. licențe pentru desfășurarea activităților de:
 - a) furnizare de gaze naturale, biogaz/biometan, GNL, GNC/GNCV, GPL;
 - b) operare a sistemelor de transport, distribuție sau de înmagazinare subterană;
 - c) operare a conductelor de alimentare din amonte aferente producției gazelor naturale;
 - d) operare a terminalelor GNL;
 - e) administrare a piețelor centralizate.

Art. 11 – Activitățile de proiectare/ execuție/exploatare pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale se realizează de către operatori economici autorizați de către ANRE, prin intermediul persoanelor fizice ce dețin calitatea de instalatori autorizați, acordată de către ANRE.

Art. 12 – (1) Regimul juridic al autorizării persoanelor fizice care desfășoară activități în sectorul gazelor naturale este reglementat prin Regulamentul pentru autorizarea persoanelor fizice care desfășoară activități în sectorul gazelor naturale, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 83/2014.

(2) - Calitatea de instalator autorizat se dobândește pe bază de :

- a) examen, la obținerea legitimației inițiale pentru un tip de autorizare;
- b) dosar, întocmit în conformitate cu prevederile regulamentului menționat la alin. (1), pentru personalului angajat al ANRE, în departamentele tehnice de reglementare în domeniul gazelor naturale sau de control sau pentru cadrele didactice de specialitate din cadrul facultăților de profil

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	19 / 52

petrol-gaze, instalații, construcții civile și industriale sau politehnic, dacă acestea au o experiență profesională de minimum 10 ani într-o disciplină din domeniul gazelor naturale sau conexă acestuia.

(3) - Examenul menționat la alin. (2) lit. a) se organizează de către ANRE sau de către asociații profesionale de utilitate publică în domeniul gazelor naturale, care desfășoară activități specifice în colaborare/parteneriat cu ANRE, sub supravegherea ANRE, în conformitate cu prevederile regulamentului menționat la alin. (1).

(4) – Tipurile de autorizații emise persoanelor fizice care desfășoară activități în sectorul gazelor naturale, precum și activitățile separate pe criterii de competență, se regăsesc în Anexa nr. 2.

(5) - Etapele procesului de autorizare a persoanelor fizice care desfășoară activități în sectorul gazelor naturale sunt:

- a) depunerea documentelor necesare în vederea autorizării; solicitantii trebuie să facă dovada îndeplinirii cumulative a unor condiții de studii și de vechime minimă de practică în domeniul gazelor naturale, acestea regăsindu-se în Anexa nr. 2;
- b) analiza documentelor depuse de către solicitant;
- c) organizarea examenului de autorizare;
- d) comunicarea rezultatelor;
- e) emiterea legitimației.

Art. 13 – Regimul juridic al autorizării operatorilor economici care desfășoară activități în sectorul gazelor naturale este reglementat prin regulament specific emis de către ANRE.

Art. 14 – (1) Regimul juridic al autorizării operatorilor economici pentru înființarea de noi obiective/sisteme în sectorul gazelor naturale, precum și cel al licențierii pentru operarea obiectivelor/sistemelor din sector, este reglementat prin Regulamentul pentru acordarea autorizațiilor de înființare și a licențelor în sectorul gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 34/2013, cu modificările și completările ulterioare.

(2) - Pentru obținerea unei autorizații de înființare/licențe, solicitantii depun la sediul ANRE o cerere, însoțită de documentele prevăzute în regulamentul menționat la alin. (1).

(3) - După verificarea documentației depuse, conform celor menționate la alin. (2), ANRE întocmește un raport prin care propune aprobarea/respingerea solicitării de acordare/modificare a autorizației de înființare/licenței; în raportul de acordare se precizează și durata de valabilitate propusă pentru autorizația de înființare/licență.

(4) - Raportul prevăzut la alin. (3) se prezintă, în vederea aprobării sau respingerii, Comitetului de Reglementare al ANRE.

(5) - Comitetul de reglementare al ANRE decide motivat acordarea, modificarea sau respingerea solicitării de acordare a autorizației de înființare/licenței, în termen de până la 30 de zile de la data

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	20 / 52

depunerii documentației complete de către solicitant; reprezintă excepție situația în care se solicită modificarea unei licențe în cazul punerii în funcțiune a unor obiective noi amplasate într-o locație pentru care este acordată licență specifică, caz în care se întocmește un raport de către direcția de specialitate din cadrul ANRE și se supune aprobării directorului general al acesteia, în termen de până la 30 de zile de la data depunerii documentației complete de către solicitant, anexele la licență modificându-se în mod corespunzător.

(6) Acordarea, modificarea sau respingerea solicitării de acordare a autorizației de înființare/licenței, se face prin decizie a președintelui ANRE.

(7) ANRE poate refuza acordarea unei autorizații/licențe în situațiile prevăzute de Lege.

Art. 15 – Obligațiile comune ale titularilor de licențe din sectorul gazelor naturale, indiferent de forma de proprietate sau de regimul juridic al acestora, stipulate în Lege, sunt următoarele:

- a) să țină în sistemul de contabilitate internă, evidențe contabile separate pe tipuri de activități desfășurate și pentru fiecare dintre activitățile reglementate, așa cum li s-ar cere să facă dacă respectivele activități ar fi realizate de operatori economici separați, astfel încât să permită reflectarea exactă a veniturilor și cheltuielilor aferente fiecărei activități, în scopul evitării discriminării și subvențiilor încrucișate, precum și pentru încurajarea competiției; de asemenea, aceștia țin evidențe contabile separate, care pot fi consolidate, pentru alte activități din sectorul gazelor naturale precum și pentru alte activități din afara sectorului gazelor naturale; veniturile rezultate din deținerea în proprietate a rețelei de transport sau de distribuție trebuie specificate separat în conturi analitice de venituri; evidențele contabile interne cuprind un bilanț și un cont de profit și de pierderi pentru fiecare activitate în parte;
- b) să întocmească, să supună spre auditare și să publice situațiile financiare anuale la nivel de operator economic, care nu cuprind în mod distinct sediile secundare fără personalitate juridică, conform legislației specifice, adoptate în conformitate cu cea de-a Patra Directivă 78/660/CEE a Consiliului din 25 iulie 1978;
- c) să păstreze confidențialitatea informațiilor comerciale obținute de la terți;
- d) să nu abuzeze de informațiile sensibile din punct de vedere comercial, obținute de la terți în procesul de asigurare a accesului la sistem;
- e) să furnizeze informații necesare pentru accesul terților la sistem într-o manieră clară, transparentă, ușor accesibilă și la intervale adecvate;
- f) să dețină toate autorizațiile și licențele prevăzute de legislația în vigoare;
- g) să respecte condițiile de valabilitate asociate autorizațiilor și licențelor acordate de ANRE;
- h) să utilizeze gazele naturale cu respectarea prevederilor art. 181 din Lege;
- i) să pună la dispoziția ANRE, la cerere, copii de pe toate contractele de achiziție/vânzare-cumpărare/furnizare gaze naturale, și de tranzit al gazelor naturale, după caz;

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	21 / 52

- j) să nu abuzeze de sistemul clasificării informațiilor și să permită asigurarea transparenței informațiilor publice;
- k) să furnizeze corect și complet datele și informațiile solicitate de ANRE, să îndeplinească măsurile dispuse de acesta și să dea curs convocărilor adresate de către ANRE.

Art. 16 – (1) Condițiile de valabilitate aferente autorizațiilor de înființare/licențelor conțin, după caz, următoarele prevederi principale:

- a) drepturile conferite de autorizația de înființare/licență;
 - b) condiționările, limitările și restricțiile privind continuitatea și regimul de funcționare a obiectivelor autorizate;
 - c) datele tehnice privind obiectivul autorizat;
 - d) obligativitatea titularilor de autorizații de înființare/licențe de a furniza informații către ANRE, referitoare la activitatea desfășurată în sectorul gazelor naturale, folosind tipul de date, periodicitatea, formatul de transmitere a datelor și altele asemenea, specificate de ANRE și/sau reglementările în vigoare.
- (2) – Cerințele necesare pentru valabilitatea licenței de operare a sistemelor de distribuție a gazelor naturale sunt prevăzute în Condițiile-cadru de valabilitate a licenței de operare a sistemului de distribuție a gazelor naturale, aprobate prin Ordinul ANRE nr. 84/2014.
- (3) – Cerințele necesare pentru valabilitatea licenței de operare a sistemelor de transport al gazelor naturale sunt prevăzute în Condițiile de valabilitate a licenței pentru transportul gazelor naturale, aprobate prin Decizia ANRGN nr. 1362/2006.
- (4) – Cerințele necesare pentru valabilitatea licenței de furnizare a gazelor naturale sunt prevăzute în Condițiile-cadru de valabilitate a licenței pentru furnizarea gazelor naturale, aprobate prin Decizia ANRGN nr. 1271/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Secțiunea II - Prevederi generale privind producția, transportul, distribuția, înmagazinarea subterană a gazelor naturale

Art. 17 – (1) Producătorul de gaze naturale este persoana fizică sau juridică, ce are ca specific activitatea de producție a gazelor naturale, a biogazului/biometanului sau altor tipuri de gaze, în condițiile Legii.

- (2) – Principalele obligații ale producătorului de gaze naturale, așa cum sunt stipulate în Lege, sunt:
- a) să dețină autorizațiile pentru înființarea conductelor de alimentare din amonte aferente activității de producție a gazelor naturale și licența de operare a acestora;
 - b) să asigure operarea conductelor de alimentare din amonte aferente producției de gaze naturale în condiții de siguranță, eficiență și de protecție a mediului;

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	22 / 52

- c) să asigure accesul terților la conductele de alimentare din amonte în condiții nediscriminatorii, conform reglementărilor specifice;
- d) să desfășoare activități conexe celei de operare a conductelor de alimentare din amonte, conform reglementărilor specifice elaborate de ANRE, în limitele drepturilor conferite prin condițiile de valabilitate asociate licenței;
- e) să pună cu prioritate la dispoziția furnizorilor cantitățile de gaze naturale rezultate din activitatea de producție, necesare acoperirii consumului pe piața reglementată, în conformitate cu reglementările ANRE privind respectarea graficului de liberalizare a prețurilor și de asigurare a gazelor naturale pentru clienții captivi, furnizorii având obligația respectării destinației acestor cantități de gaze naturale; restul producției proprii, mai puțin cantitatea de gaze naturale aferentă consumului tehnologic, va fi pus la dispoziția pieței concurențiale;
- f) să asigure odorizarea gazelor naturale conform reglementărilor în vigoare, pentru gazele naturale predate în punctele de predare-preluare comercială a gazelor naturale către clienții racordați direct în conductele din amonte, precum și către sistemele de distribuție.
- (3) – Principalele drepturi ale producătorului de gaze naturale, așa cum sunt stipulate în Lege, sunt:
- a) să elaboreze norme tehnice/comerciale specifice activității proprii și să le supună spre aprobare ANRE;
- b) să comercializeze gazele naturale rezultate ca urmare a procesului de extracție, în limitele licenței de furnizare;
- c) să întrerupă funcționarea instalațiilor pentru timpul strict necesar, pentru executarea lucrărilor de întreținere și de reparații, precum și în alte situații prevăzute de lege, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate și, după caz, a clienților finali;
- d) să refuze accesul terților la conductele de alimentare din amonte:
1. atunci când există, în ceea ce privește specificațiile tehnice, o incompatibilitate care nu poate fi rezolvată într-un mod acceptabil;
 2. pentru a evita dificultăți care nu pot fi depășite într-un mod acceptabil și care ar putea prejudicia producția eficientă, curentă și viitoare, de hidrocarburi, inclusiv din zăcăminte a căror viabilitate economică este scăzută;
 3. pentru a respecta nevoile rezonabile și justificate în mod corespunzător ale proprietarului sau ale operatorului rețelei de conducte de alimentare din amonte, cu privire la transportul și prelucrarea gazelor naturale, precum și interesele tuturor celorlalți utilizatori ai rețelei de conducte de alimentare din amonte sau ai principalelor instalații de prelucrare și manipulare care pot fi afectate;
 4. în situațiile prevăzute la art. 149 din Lege;

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	23 / 52

e) să refuze racordarea terților la conductele de alimentare din amonte, conform prevederilor art. 148 din Lege.

Art. 18 – (1) Activitatea de transport al gazelor naturale, realizată de operatorul de transport și de sistem, constituie serviciu public de interes național, iar sistemul național de transport este proprietatea publică a statului.

(2) – Punctele de delimitare ale sistemului de transport sunt de la robinetul de la intrarea în stația de reglare-măsurare-predare aparținând producătorilor sau operatorilor sistemelor de înmagazinare, respectiv punctul de trecere a frontierei în cazul conductelor de interconectare la sistemele de transport din țările vecine, până la robinetul de la ieșirea din stația de reglare-măsurare-predare aparținând operatorului de transport, respectiv punctul de trecere a frontierei în cazul conductelor de interconectare la sistemele de transport din țările vecine.

(3) – Operatorul de transport și de sistem al Sistemului național de transport:

- a) se organizează și funcționează ca operator de sistem independent;
- b) este persoana juridică certificată de ANRE, în condițiile Legii.

(4) - Entitatea publică ce reprezintă statul în deținerea controlului operatorului/operatorilor de transport gaze naturale se stabilește prin hotărâre de Guvern.

(5) – În conformitate cu prevederile Legii, proprietarul sistemului de transport:

- a) cooperează cu operatorul de transport și de sistem în vederea îndeplinirii atribuțiilor acestuia, furnizându-i toate informațiile relevante;
- b) finanțează investițiile decise de către operatorul de sistem independent și aprobate de către ANRE sau își dă acordul ca acestea să fie finanțate de către orice parte interesată, inclusiv de către operatorul de sistem independent. Măsurile relevante cu privire la finanțare fac obiectul aprobării de către ANRE. Înaintea aprobării, ANRE se consultă atât cu proprietarul activelor, cât și cu alte părți interesate;
- c) deține răspunderea privind activele sistemului de transport, cu excepția răspunderii privind atribuțiile operatorului de transport și de sistem;
- d) oferă garanții pentru facilitarea finanțării eventualelor extinderi ale sistemului, cu excepția investițiilor pentru care și-a dat acordul să fie finanțate de către orice parte interesată, inclusiv de către operatorul de transport și de sistem, în temeiul lit. b).
- e) nu este responsabil cu privire la activitatea de acordare sau de gestionare a accesului terților la sistemul de transport organizată de operatorul de sistem independent și cu privire la planificarea investițiilor;
- f) păstrează confidențialitatea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial pe care le-a obținut în cursul desfășurării activităților sale și împiedică dezvăluirea discriminatorie de informații referitoare la propriile activități care ar putea induce avantaje economice. În special, nu

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	24 / 52

divulgă nicio informație sensibilă din punct de vedere comercial către celelalte părți ale operatorului economic decât în cazul în care acest lucru se impune în vederea încheierii unei tranzacții comerciale.

- (6) – Principalele obligații ale operatorului de transport și de sistem, așa cum sunt stipulate în Lege, sunt:
- a) să opereze sistemul de transport și să asigure echilibrul fizic rezidual al acestuia, respectiv programarea, dispecerizarea și funcționarea sistemului de transport în condiții de siguranță;
 - b) să întrețină, să reabiliteze, să modernizeze și să dezvolte sistemul de transport în condiții de siguranță, de eficiență și de protecție a mediului;
 - c) să realizeze, să întrețină și să dezvolte un sistem informatic de monitorizare, comandă și achiziție de date, care să permită monitorizarea și conducerea operativă a funcționării sistemului de transport al gazelor naturale;
 - d) să asigure accesul terților la sistemul de transport, conform unor reglementări specifice, în condiții nediscriminatorii, în limitele capacităților de transport și cu respectarea regimurilor tehnologice;
 - e) să elaboreze și să transmită ANRE, în vederea aprobării și publicării acestora, metodologii utilizate pentru calcularea sau stabilirea clauzelor și a condițiilor privind accesul la infrastructurile transfrontaliere, inclusiv proceduri de alocare de capacitate și de gestionare a congestiilor;
 - f) să asigure racordarea terților la sistemul de transport, conform unor reglementări specifice, în limitele capacităților de transport și cu respectarea regimurilor tehnologice;
 - g) să desfășoare activități conexe celei de operare a sistemului, conform reglementărilor specifice aprobate de ANRE, în limitele drepturilor conferite prin condițiile de valabilitate asociate licenței;
 - h) să elaboreze și să aplice regimurile optime de transport și de livrare pentru cantitățile de gaze naturale notificate de utilizatorii de rețea, pentru o anumită perioadă, conform contractelor încheiate;
 - i) să elaboreze și să actualizeze acordurile tehnice de exploatare în zona de graniță și să le transmită spre avizare ANRE, anterior intrării în vigoare;
 - j) să întocmească și să urmărească bilanțul de gaze naturale intrate în sistem și, respectiv, ieșite din sistem, conform reglementărilor ANRE;
 - k) să dețină în depozitele subterane sau să asigure achiziția de gaze, inclusiv din import, pentru cantitățile necesare operării și asigurării echilibrului fizic al sistemului de transport, conform reglementărilor specifice aprobate de ANRE;
 - l) să asigure odorizarea gazelor naturale la ieșirea din SNT, corespunzător reglementărilor propuse de operatorul de transport și de sistem și aprobate de ANRE;
 - m) să elaboreze la solicitarea ANRE și să transmită spre aprobare ANRE metodologiile de tarifare aferente desfășurării activității de furnizare de servicii de echilibrare;

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	25 / 52

- n) să realizeze schimbul de informații cu alți operatori de transport și de sistem interconectați, cu operatori de înmagazinare GNL și de distribuție și cu alți colaboratori în domeniul energetic, cu respectarea reglementarilor ENTSO-G privind protocoalele de schimb de informații, rapoartele, structura și procedurile de acces la bazele de date;
- o) să realizeze servicii de sistem necesare pentru accesul și exploatarea rețelelor de transport;
- p) să elaboreze reglementări specifice necesare pentru realizarea activității de conducere operativă, cu consultarea participanților la piața de gaze naturale pe care le supune spre aprobarea ANRE;
- q) să elaboreze studii, programe și lucrări privind dezvoltarea sistemului de transport al gazelor naturale;
- r) să asigure alocarea capacităților pe conductele de interconectare cu respectarea Regulamentului (CE) nr. 715/2009;
- s) să asigure aplicarea regulilor privind managementul congestiilor, inclusiv pe conductele de interconectare, precum și a normelor de atribuire a capacităților de pe aceste conducte;
- t) să organizeze și să administreze piața de echilibrare a gazelor naturale;
- u) să asigure exploatarea stațiilor de preluare a gazelor naturale din conductele din amonte sau din sistemele de înmagazinare în sistemul de transport, precum și a stațiilor de predare a gazelor naturale către sistemele de distribuție, clienții finali sau sistemele de înmagazinare.
- v) să asigure mijloacele adecvate pentru îndeplinirea obligațiilor privind serviciul public;
- w) să păstreze confidențialitatea informațiilor sensibile din punct de vedere comercial pe care le-a obținut în cursul desfășurării activităților sale și împiedică dezvăluirea discriminatorie de informații referitoare la propriile activități care ar putea induce avantaje economice; în special, nu divulgă nicio informație sensibilă din punct de vedere comercial către celelalte părți ale operatorului economic decât în cazul în care acest lucru se impune în vederea încheierii unei tranzacții comerciale;
- x) să achiziționeze energia pe care o utilizează pentru realizarea activităților sale în conformitate cu proceduri transparente, nediscriminatorii și bazate pe reguli de piață.
- (7) – Principalele drepturi ale operatorului de transport și de sistem, așa cum sunt stipulate în Lege, sunt:
- a) să perceapă tarife nediscriminatorii, corespunzătoare serviciilor prestate, să limiteze și/sau să întrerupă prestarea serviciului, conform reglementărilor specifice;
- b) să refuze accesul terților la sistemul de transport, în condițiile legii;
- c) să întrerupă sau să limiteze transportul gazelor naturale în condițiile în care sunt periclitate siguranța și integritatea sistemului de transport, conform reglementărilor specifice;
- d) să întrerupă funcționarea instalațiilor pentru timpul strict necesar, în vederea executării lucrărilor de întreținere și de reparații, precum și în alte situații prevăzute de lege, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate și, după caz, a clienților;

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	26 / 52

- e) să elaboreze norme tehnice/comerciale/operaționale specifice activității proprii și să le supună spre aprobare ANRE;
- f) să elaboreze proiecte de reglementări obiective, transparente și nediscriminatorii pentru echilibrarea fizică a sistemului de transport al gazelor naturale, inclusiv propuneri pentru fundamentarea tarifelor care trebuie plătite de utilizatorii de sistem în cazul dezechilibrului fizic, și să le supună spre aprobare ANRE;
- g) să stocheze gaze naturale în sistemul de transport, în condițiile unor reglementări specifice aprobate de ANRE;
- h) să folosească, cu titlu gratuit, terenurile proprietate publică ocupate de obiectivele aferente sistemului de transport, precum și terenurile proprietate publică utilizate pentru lucrările de execuție, exploatare, întreținere și reparații, inclusiv terenurile care fac parte din fondul forestier național, prin derogare de la prevederile art. 42 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 46/2008 - Codul silvic, cu modificările și completările ulterioare;
- i) să administreze piața de echilibrare în vederea asigurării echilibrului fizic și menținerii în parametrii operaționali a sistemului, cu efectuarea operațiunilor comerciale respective; evidențele comerciale privind astfel de operațiuni se țin distinct de cele privind activitatea de transport.
- j) să participe la tranzacționarea gazelor naturale numai pentru activitatea de echilibrare a sistemului, prin operațiuni de vânzare-cumpărare în piața de echilibrare sau în alte piețe, conform reglementărilor în vigoare și normelor ENTSO-G; tranzacțiile cu gaze naturale se realizează pe baza unor proceduri transparente și nediscriminatorii, prin mecanisme concurențiale, conform reglementărilor autorității competente.
- (8) – În relația cu utilizatorii rețelei, operatorul de transport și de sistem are obligația de a respecta prevederile Standardului de performanță pentru serviciul de transport al gazelor naturale.
- Art. 19** – (1) Activitatea de distribuție a gazelor naturale, cu excepția celei realizate prin sistemele de distribuție închise, constituie serviciu public de interes general.
- (2) – Serviciul public de distribuție a gazelor naturale se concesiunează pentru una sau mai multe zone delimitate - unități administrativ-teritoriale; concesiunea este exclusivă pentru zonele delimitate în care s-a acordat, iar calitatea de autoritate contractantă o are ministerul de resort.
- (3) – În vederea inițierii procesului de atribuire a concesiunii menționate la alin. (2), operatorii economici întocmesc un studiu de fezabilitate care se supune avizării de către ANRE, în conformitate cu prevederile Metodologiei privind elaborarea studiilor de fezabilitate și solicitarea avizului ANRE în vederea inițierii procesului de atribuire a concesiunii serviciului public de distribuție a gazelor naturale, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 37/2013.

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	27 / 52

(4) – Distribuția gazelor naturale se realizează de către operatorul de distribuție, acesta prestând serviciul de distribuție pentru toți utilizatorii sistemului de distribuție, în condiții nediscriminatorii, și asigurând accesul la sistem oricărui solicitant care îndeplinește cerințele legale.

(5) – Principalele obligații ale distribuitorului de gaze naturale, așa cum sunt stipulate în Lege, sunt:

- a) să opereze, să întrețină, să repare, să modernizeze și să dezvolte sistemul de distribuție în condiții de siguranță, eficiență economică și de protecție a mediului, activitățile urmând a fi desfășurate în baza autorizațiilor specifice pentru proiectare și execuție a sistemelor de distribuție a gazelor naturale, iar operarea urmând să se desfășoare în baza licenței de distribuție;
- b) să asigure odorizarea gazelor naturale corespunzător reglementărilor aprobate de ANRE, în baza contractelor de prestări de servicii încheiate cu operatorul din amonte, și, acolo unde este cazul, prin odorizare suplimentară în sistemul de distribuție;
- c) să realizeze interconectări cu alte sisteme, după caz, și să asigure capacitatea sistemului de distribuție pe termen lung;
- d) să asigure accesul terților la sistemele de distribuție, în condiții nediscriminatorii, în limitele capacităților de distribuție, cu respectarea regimurilor tehnologice, conform reglementărilor specifice elaborate de ANRE;
- e) să asigure racordarea terților la sistemul de distribuție, conform unor reglementări specifice, în limitele capacităților de distribuție și cu respectarea regimurilor tehnologice;
- f) să întocmească și să urmărească bilanțul de gaze naturale intrate și, respectiv, ieșite din sistemul propriu;
- g) să evite subvenția încrucișată între categoriile de clienți finali cu privire la repartizarea costurilor;
- h) să preia pentru o perioadă determinată, dar nu mai mult de 2 ani, la solicitarea și conform reglementărilor ANRE, operarea unui sistem de distribuție în cazul în care operatorului inițial i-a fost retrasă licența de distribuție sau a fost reziliat contractul de concesiune;
- i) să asigure echilibrul permanent al sistemului operat;
- j) să asigure condițiile de securitate în alimentarea cu gaze naturale;
- k) să desfășoare activități conexe celei de operare a sistemului, conform reglementărilor specifice elaborate de ANRE, în limitele stabilite prin condițiile de valabilitate asociate licenței;
- l) să elaboreze și să trimită la ANRE planurile de investiții pe 5 ani, a sistemelor pe care le operează; aceste planuri se actualizează anual de către operator până la sfârșitul lunii decembrie și se aprobă de către ANRE.

(6) – Principalele drepturi ale distribuitorului de gaze naturale, așa cum sunt stipulate în Lege, sunt:

- a) să desfășoare activități comerciale legate de serviciul de distribuție a gazelor naturale;
- b) să încaseze contravaloarea tarifelor corespunzătoare serviciilor prestate, să limiteze și/sau să întrerupă prestarea serviciului, conform reglementărilor specifice;

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	28 / 52

- c) să întrerupă funcționarea obiectivelor sistemului de distribuție și alimentarea cu gaze naturale a clienților pentru timpul strict necesar executării lucrărilor de întreținere și reparații, precum și în alte situații prevăzute de prezentul titlu sau în caz de forță majoră, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate și, după caz, a clienților;
- d) să folosească, cu titlu gratuit, terenurile proprietate publică locală ocupate de obiectivele sistemului de distribuție, precum și pentru realizarea lucrărilor de execuție, operare, întreținere și reparații, în condițiile legii;
- e) să sisteze alimentarea cu gaze naturale a instalațiilor de utilizare, în situația în care există pericol de explozie și este afectată siguranța în exploatare;
- f) să stocheze gaze naturale în sistemele de distribuție, conform reglementărilor aprobate de ANRE;
- g) să refuze racordarea la sistemul de distribuție în condițiile art. 150 din Lege;
- h) să elaboreze norme tehnice/comerciale specifice activității proprii și să le supună spre aprobare ANRE;
- i) în cazul intervențiilor de către persoane neautorizate asupra instalațiilor de reglare-măsurare aflate la limita de proprietate, care pun în pericol siguranța alimentării cu gaze naturale, operatorul de distribuție este îndreptățit să întrerupă alimentarea, în conformitate cu reglementările specifice ale ANRE.

(7) – În relația cu clienții, operatorul economic deținător al licenței de operare a sistemului de distribuție a gazelor naturale are obligația de a respecta prevederile Standardului de performanță pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale.

Art. 20 – (1) Sistemul de distribuție închis este acel sistem prin care se distribuie gaze naturale într-o zonă industrială, comercială sau de servicii comune, limitată din punct de vedere geografic și care, fără a aduce atingere prevederilor Legii, nu alimentează clienții casnici, iar din rațiuni de organizare tehnologică, activitățile derulate de utilizatorii sistemului respectiv sunt integrate sau sistemul respectiv asigură gazele naturale în principal către proprietarul sistemului, operatorul sistemului sau un operator economic afiliat acestora, după caz.

(2) - Înființarea, respectiv operarea unui sistem de distribuție închis se realizează prin autorizație de înființare, respectiv pe bază de licență, acordate de ANRE.

(3) - Procedură privind sistemele de distribuție închise.

Art. 21 – (1) Înmagazinarea gazelor naturale se realizează de către operatorul de înmagazinare.

(2) - Gazele naturale se înmagazinează în scopul:

- a) asigurării securității în alimentarea cu gaze naturale a clienților finali;
- b) armonizării variațiilor consumului sezonier, zilnic și orar cu sursele de gaze disponibile;
- c) asigurării permanente a echilibrului fizic al SNT;
- d) realizării altor activități comerciale.

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	29 / 52

(3) - Criteriile obiective, transparente și nediscriminatorii pentru asigurarea accesului la depozitele de înmagazinare subterană a gazelor naturale, sunt stabilite prin Regulamentul privind accesul reglementat la depozitele de înmagazinare subterană a gazelor naturale aprobat prin Decizia ANRGN nr. 824/2004.

(4) - Regulile și cerințele de ordin tehnic, tehnologic și comercial, menite să asigure desfășurarea proceselor de înmagazinare în mod transparent, obiectiv și nediscriminatoriu sunt stabilite prin Regulamentul de programare, funcționare și dispecerizare a depozitelor de înmagazinare subterană a gazelor naturale, aprobat prin Decizia ANRGN nr. 1353/2004.

(5) – Principalele obligații ale operatorului de înmagazinare, așa cum sunt stipulate în Lege, sunt:

- a) să opereze, să întrețină, să reabiliteze și să modernizeze instalațiile tehnologice de suprafață aferente depozitelor de înmagazinare, în condiții de siguranță, de eficiență și de protecție a mediului;
- b) să asigure accesul terților la depozitele de înmagazinare, pe baza unor criterii obiective, transparente și nediscriminatorii, conform reglementărilor ANRE;
- c) să publice lista instalațiilor de înmagazinare sau a unor părți dintre acestea care sunt oferite spre acces terților;
- d) să furnizeze informații utilizatorilor sistemului de înmagazinare, necesare pentru un acces eficient la sistem;
- e) să elaboreze și să trimită la ANRE planurile de investiții pe 5 ani, a sistemelor pe care le operează; aceste planuri se actualizează anual de către operator până la sfârșitul lunii decembrie și se aprobă de către ANRE.
- f) să asigure mijloacele adecvate pentru îndeplinirea obligațiilor privind serviciul public.

(6) – Principalele drepturi ale operatorului de înmagazinare, așa cum sunt stipulate în Lege, sunt:

- a) să încaseze tariful aferent prestării serviciului de înmagazinare subterană a gazelor naturale, să limiteze și/sau să întrerupă prestarea serviciului, conform reglementărilor specifice;
- b) să elaboreze norme tehnice/comerciale specifice activității proprii și să le supună spre aprobare ANRE;
- c) să întrerupă funcționarea instalațiilor pentru timpul strict necesar, în vederea executării lucrărilor de întreținere și de reparații, precum și în alte situații prevăzute de lege, cu anunțarea prealabilă a dispecerilor sistemelor afectate și, după caz, a clienților;
- d) să refuze în mod justificat accesul terților la depozitele de înmagazinare, în condițiile legii.

Capitolul IV. Cerințe impuse activităților de proiectare, executare a lucrărilor și exploatare a obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	30 / 52

- Art. 22** – (1) Proiectarea obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale se face cu respectarea prevederilor art. 11.
- (2) – Proiectarea obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale are la bază tema de proiectare, dată de beneficiar și însușită de către proiectant.
- (3) – Proiectarea obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale se face cu respectarea reglementărilor tehnice, după cum urmează:
- a) Normele tehnice pentru proiectarea și execuția conductelor de alimentare din amonte și de transport gaze naturale, aprobate prin Decizia ANRGN nr. 1220/2006, cu modificările și completările ulterioare, în cazul conductelor de alimentare din amonte;
 - b) Normele tehnice pentru proiectarea și execuția conductelor de transport gaze naturale, aprobate prin Ordinul ANRE nr. 118/2013, cu modificările și completările ulterioare, în cazul conductelor de transport gaze naturale;
 - c) Normele tehnice pentru proiectarea, executarea și exploatarea sistemelor de alimentare cu gaze naturale, aprobate prin Ordinul ANRE nr. 5/2009, cu modificările și completările ulterioare, în cazul sistemelor de alimentare cu gaze naturale.
- (4) – Prin proiect se vor asigura măsurile de realizare și menținere, pe întreaga durată de existență a acestora, a următoarelor cerințe esențiale:
- A. rezistență mecanică și stabilitate;
 - B. securitate la incendiu;
 - C. igienă, sănătate și mediu;
 - D. siguranță în exploatare;
 - E. protecție împotriva zgomotului;
 - F. economie de energie și izolare termică.
- (5) – Proiectele aferente obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale se supun avizării prin declararea conformității acestora de către verificatori de proiecte atestați de ANRE.
- (6) – Regimul juridic al atestării persoanelor fizice care desfășoară activitatea de verificare a proiectelor din sectorul gazelor naturale este reglementat prin Regulamentul pentru atestarea verificatorilor de proiecte și a experților tehnici pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 22/2013, cu modificările și completările ulterioare.
- (7) – Calitatea de verificator de proiecte se dobândește prin examen, conform dispozițiilor Regulamentului privind organizarea și desfășurarea examenului de atestare a verificatorilor de proiecte și a experților tehnici pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale, aprobat prin decizie a președintelui ANRE.
- (8) – Tipurile de atestate pentru verificatorii de proiecte, emise de către ANRE, se regăsesc în Anexa nr. 3.

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	31 / 52

(9) – În situațiile prevăzute de lege, proiectele aferente obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale se supun expertizării tehnice de către persoane fizice atestate de ANRE.

(10) – Regimul juridic al atestării persoanelor fizice care desfășoară activitatea de expertiză tehnică în sectorul gazelor naturale este reglementat prin Regulamentul pentru atestarea verificatorilor de proiecte și a experților tehnici pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 22/2013, cu modificările și completările ulterioare.

(11) – Calitatea de expert tehnic se dobândește prin examen, conform dispozițiilor Regulamentului privind organizarea și desfășurarea examenului de atestare a verificatorilor de proiecte și a experților tehnici pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale, aprobat prin decizie a președintelui ANRE.

(12) – Tipurile de atestate pentru experții tehnici, emise de către ANRE, se regăsesc în Anexa nr. 3.

Art. 23 – (1) Execuția obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale se face cu respectarea prevederilor art. 11.

(2) – Execuția obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale are la bază proiectul tehnic întocmit și avizat conform prevederilor art. 26 și este condiționată de obținerea avizelor și autorizațiilor prevăzute de legislație.

(3) – Execuția obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale se face cu respectarea reglementărilor tehnice, după cum urmează:

- a) Normele tehnice pentru proiectarea și execuția conductelor de alimentare din amonte și de transport gaze naturale, aprobate prin Decizia ANRGN nr. 1220/2006, cu modificările și completările ulterioare, în cazul conductelor de alimentare din amonte;
- b) Normele tehnice pentru proiectarea și execuția conductelor de transport gaze naturale, aprobate prin Ordinul ANRE nr. 118/2013, cu modificările și completările ulterioare, în cazul conductelor de transport gaze naturale;
- c) Normele tehnice pentru proiectarea, executarea și exploatarea sistemelor de alimentare cu gaze naturale, aprobate prin Ordinul ANRE nr. 5/2009, cu modificările și completările ulterioare, în cazul sistemelor de alimentare cu gaze naturale.

(4) – În situațiile prevăzute de lege, lucrările aferente obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale se supun expertizării tehnice de către persoane fizice atestate de ANRE conform celor menționate la art. 26, alin. (10), (11) și (12).

Art. 24 – (1) Exploatarea obiectivelor/sistemelor din sectorul gazelor naturale se face cu respectarea prevederilor art. 11.

(2) – Exploatarea sistemelor de alimentare cu gaze naturale se face cu respectarea Normelor tehnice pentru proiectarea, executarea și exploatarea sistemelor de alimentare cu gaze naturale, aprobate prin Ordinul ANRE nr. 5/2009, cu modificările și completările ulterioare.

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	32 / 52

Capitolul V. Cerințe minime de calitate a gazelor naturale și măsurarea cantităților de gaze naturale tranzacționate

Secțiunea I - Cerințe minime de calitate a gazelor naturale

Art. 25 – Calitatea gazelor naturale se definește prin compoziția chimică și printr-o serie de proprietăți fizice, după cum urmează:

- a) componente principale: putere calorifică, indice Wobbe;
- b) componente minore: densitate, factor de compresibilitate;
- c) urme de constituenți: densitate relativă, punct de rouă.

Art. 26 – (1) Cerințele minime de calitate a gazelor naturale sunt stipulate în Regulamentul de măsurare a cantităților de gaze naturale tranzacționate în România, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 62/2008, cu modificările și completările ulterioare.

(2) – Gazele naturale intrate în SNT din producția internă și din import se amestecă în conductele de transport, astfel încât la ieșirea din SNT acestea pot avea putere calorifică superioară diferită de cea a surselor alocate prin contract.

(3) – Zona pentru care calitatea gazelor naturale se consideră omogenă și constantă pentru o perioadă determinată de timp reprezintă zona de calitate gaze și poate fi alimentată prin una sau mai multe SRM-uri, noduri tehnologice sau panouri de măsurare, prin SNT sau de la producători.

(4) – Determinarea calității gazelor naturale se face la punctele de predare-preluare comercială a gazelor naturale, prin intermediul echipamentelor de tip cromatograf.

Art. 27 – Biogazul, gazul obținut din biomasă sau alte tipuri de gaze, pot fi transportate prin sistemele de transport/distribuție al/a gazelor naturale și prin conductele de alimentare din amonte și/sau pot fi utilizate în instalații de utilizare, în măsura în care este posibil din punct de vedere tehnic ca acestea să fie injectate sau transportate prin acestea și dacă au fost aduse la parametrii de calitate.

Art. 28 – Furnizorul de gaze naturale are obligația de a informa clienții racordați la obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale cu privire la drepturile lor de a fi alimentați cu gaze naturale de o calitate specificată, la prețuri rezonabile, conform prevederilor legale.

Secțiunea II - Măsurarea cantităților de gaze naturale tranzacționate

Art. 29 – (1) Măsurarea și conversia în unități de energie a cantităților de gaze naturale tranzacționate pe teritoriul României se face în conformitate cu prevederile Regulamentului de măsurare a cantităților de gaze naturale tranzacționate în România, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 62/2008, cu modificările și completările ulterioare.

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	33 / 52

(2) – Gazele naturale tranzacționate între producători/furnizori, transportator, distribuitori și clienții de gaze naturale se măsoară în punctele de predare – preluare comercială a gazelor naturale.

Art. 30 – (1) Sistemele/mijloacele de măsurare ce se vor utiliza pentru măsurarea gazelor naturale tranzacționate în România, vor îndeplini cerințele tehnice, funcționale și de montaj minime precizate în regulamentul menționat la alin. (1).

(2) - Sistemele de măsurare a gazelor în punctele de intrare/ieșire în/din SNT sunt operate în conformitate cu prevederile Condițiilor tehnice pentru exploatarea punctelor de măsurare a cantităților de gaze naturale la intrarea/ieșirea în/din SNT prevăzute în Codul rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, cu modificările și completările ulterioare, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 16/2013.

Art. 31 – Măsurarea comercială a cantităților de gaze naturale de import/tranzacționate pe piața internațională se face cu respectarea acordurilor de operare la punctele de interconectare ale României.

Art. 32 – (1) Conversia volumelor de gaze naturale în unități de energie se face aplicând formula:

$$E = V_b \times H_s, \text{ unde:}$$

E – energia gazelor naturale, în kWh

V_b – volumul corectat (volumul măsurat în condiții de bază), în mc;

H_s – puterea calorifică superioară la temperatura de combustie de 15 °C, în kWh/mc.

(2) – Pentru determinarea puterii calorifice se utilizează cromatografe, care trebuie să îndeplinească toate prevederile legale în vigoare (marcaj CE/aprobare de model, verificare în termen, etc.).

Capitolul VI. Condiții de acces la infrastructura sectorului gazelor naturale și cerințe tehnice de racordare la aceasta

Secțiunea I - Condiții de acces la infrastructura sectorului gazelor naturale

Art. 33 – (1) Asigurarea accesului nediscriminatoriu al terților la conductele de alimentare din amonte, la depozitele de înmagazinare, la sistemele de transport, la sistemele de distribuție a gazelor naturale reprezintă un obiectiv de bază în sectorul gazelor naturale.

(2) – Accesul terților la obiectivele/sistemele din sectorul de gaze naturale se realizează în regim reglementat, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind accesul la Sistemul național de transport al gazelor naturale, ale Regulamentului privind accesul la sistemele de distribuție a gazelor naturale și a Regulamentului privind accesul la conductele de alimentare din amonte, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1043/2004, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ale Regulamentului privind accesul reglementat la depozitele de înmagazinare subterană a gazelor naturale, aprobat prin Decizia ANRGN nr. 824/2004.

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	34 / 52

Art. 34 – (1) Accesul terților la obiectivele/sistemele din sectorul de gaze naturale poate fi refuzat numai în situațiile prevăzute de Lege, respectiv:

- a) capacitatea obiectivului/sistemului este insuficientă;
- b) accesul la sistem împiedică îndeplinirea obligațiilor de serviciu public și siguranță în exploatare;
- c) accesul la sistem poate conduce la serioase dificultăți economice și/sau financiare legate de contractele de tip „take-or-pay” pentru titularul de licență/autorizație căruia i se solicită accesul;
- d) calitatea gazelor naturale care urmează să fie introduse în sisteme și/sau în depozite nu corespunde cerințelor impuse de reglementările în vigoare.

(2) – Refuzul de acces la sistem se materializează printr-un document denumit „Refuz de acces”, care cuprinde în mod obligatoriu motivele refuzului.

Art. 35 – Accesul altor operatori de transport și de sistem la nivel european și regional la sistemul național de transport al gazelor naturale este reglementat și se face în baza prevederilor Regulamentului (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1775/2005, cu scopul de a crea o piață internă competitivă a gazelor naturale.

Secțiunea II - Cerințe tehnice de racordare la infrastructura sectorului gazelor naturale

Art. 36 – Racordarea terților la conductele de alimentare din amonte, la sistemele de transport, la depozitele de înmagazinare și la sistemele de distribuție a gazelor naturale se realizează în regim reglementat, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind accesul la Sistemul național de transport al gazelor naturale, ale Regulamentului privind accesul la sistemele de distribuție a gazelor naturale și a Regulamentului privind accesul la conductele de alimentare din amonte, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1043/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 37 - Racordarea terților la obiectivele/sistemele din sectorul de gaze naturale se realizează, conform unor reglementări specifice, în limitele capacităților de transport și cu respectarea regimurilor tehnologice.

Art. 38 – (1) Racordarea terților la obiectivele/sistemele din sectorul de gaze naturale poate fi refuzată numai în situațiile prevăzute de Lege, respectiv:

- a) capacitatea obiectivului/sistemului este insuficientă;
- b) nu există obiective/conducte părți componente ale sistemelor la care urmează să fie realizată conectarea;
- c) în cazul neîndeplinirii obligației de plată a tarifului de racordare.

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	35 / 52

(2) - Operatorul de distribuție sau operatorul de transport și de sistem nu poate refuza racordarea la sistem și este obligat să finanțeze lucrările dacă realizarea obiectivelor/conductelor necesare racordării este economic justificată.

(3) - În cazul în care realizarea obiectivelor/conductelor, altele decât cele prevăzute la alin. (2), nu este economic justificată pentru operatorul de distribuție sau operatorul de transport și de sistem, solicitantul poate participa în cotă-parte la finanțarea obiectivelor/conductelor, în conformitate cu prevederile Legii.

(4) - Modul prin care solicitantul și, după caz, utilizatorul racordat la sistemul de distribuție sau la sistemul de transport al gazelor naturale pot recupera cota-parte ce revine fiecăruia din suma investită în obiectivul realizat prin cofinanțare, de la utilizatorul nou, este detaliat în cuprinsul *Procedurii privind recuperarea sumei investite de către solicitantul de acces, pentru obiectivul din sectorul gazelor naturale realizat prin finanțare în cotă-parte, de la următorii utilizatori racordați.*

Secțiunea III - Alimentarea cu gaze naturale a consumatorilor izolați

Art. 39 – (1) Consumatorul care se află într-o unitate administrativ-teritorială în care nu a fost concesionat serviciul public de distribuție a gazelor naturale, denumit consumator izolat tip A, poate solicita ANRE, prin intermediul unui OSD amplasat în proximitate, alimentarea cu gaze naturale printr-o magistrală directă nouă sau existentă.

(2) - Magistrala directă care alimentează consumatorul izolat tip A este finanțată integral de către acesta, se află în proprietatea acestuia și reprezintă:

- a) conducta sau ansamblul de conducte și accesorii aflate în aval de stația de reglare-măsurare predare aparținând sistemului de transport al gazelor naturale sau conductelor din amonte, după caz.
- b) conducta sau ansamblul de conducte și accesorii aflate pe teritoriul administrativ al localității în care este amplasat solicitantul, situate în aval de un alt sistem de distribuție.

Art. 40 – (1) Condițiile, criteriile și etapele pentru alimentarea cu gaze naturale a consumatorilor izolați tip A sunt reglementate prin Procedura privind alimentarea cu gaze naturale a consumatorului izolat tip A, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 36/2013.

Art. 41 – (1) Alimentarea cu gaze naturale a consumatorilor amplasați într-o unitate administrativ-teritorială în care este concesionat serviciul de distribuție a gazelor naturale, de către un operator de distribuție dintr-o unitate administrativ-teritorială din proximitate se realizează pe baza unui aviz de principiu emis de ANRE.

(2) – Consumatorii menționați la alin. (1), denumiți consumatori izolați tip B, pot apărea ca urmare a anumitor circumstanțe, precum:

- a) racordarea solicitantului în condițiile precizate la art. 151 din Lege ar conduce la apariția unor costuri excesive în sarcina solicitantului, costuri care ar putea fi considerabil reduse dacă

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	36 / 52

alimentarea solicitantului ar fi realizată din sistemul de distribuție învecinat;

- b) existența în proximitate, în cadrul aceleiași unități administrativ-teritoriale, a unor obiective din sectorul gazelor naturale care alimentează consumatori izolați tip B;
- c) concesionarul serviciului public de distribuție a gazelor naturale din respectiva unitate administrativ-teritorială nu a obținut de la ANRE licența de operare a sistemului de distribuție a gazelor naturale.

Art. 42 – Condițiile, criteriile și etapele pentru alimentarea cu gaze naturale a consumatorilor izolați tip B sunt reglementate prin Procedura privind alimentarea cu gaze naturale a consumatorului izolat tip B, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 44/2013.

Secțiunea IV - Cerințele tehnice pentru realizarea interconectărilor în vederea asigurării interoperabilității sistemelor/obiectivelor din sectorul gazelor naturale

Art. 43 –(1) Operatorii de sistem din sectorul gazelor naturale au obligația de a realiza interconectări ale obiectivelor/sistemelor în vederea asigurării interoperabilității acestora, cu respectarea principiului obiectivității și asigurarea unui tratament nediscriminatoriu pentru operatorii economici autorizați, titularii licențelor de operare și clienții finali de gaze naturale.

(2) – Activitățile din sectorul gazelor naturale au ca obiectiv de bază și dezvoltarea interconectărilor sistemelor de transport al gazelor naturale cu sistemele similare din țările vecine și cu alte infrastructuri de transport și integrarea Sistemului național de transport al gazelor naturale în Rețeaua europeană de transport și sistem de gaze naturale - ENTSO-G, conform specificațiilor Legii, cu respectarea Regulamentului (CE) nr. 715/2009.

(3) - Noile infrastructuri majore pentru gaze naturale, cum ar fi interconectările dintre statele membre sau instalațiile de înmagazinare, pot beneficia de o derogare, pe o perioadă determinată de timp, la cerere, de la prevederile legislației în vigoare, referitoare la accesul terților la sistemele de transport, înmagazinare și la conductele de alimentare din amonte, în condițiile stipulate în Lege.

Capitolul VII. Cerințe pentru dezvoltarea sectorului gazelor naturale în condiții de eficiență economică și protecție a mediului

Art. 44 – (1) Dezvoltarea sectorului gazelor naturale în condiții de eficiență economică și protecție a mediului, inclusiv dezvoltarea interconectărilor sistemelor de transport al gazelor naturale cu sistemele similare din țările vecine și cu alte infrastructuri de transport și integrarea Sistemului național de transport al gazelor naturale în Rețeaua europeană de transport și sistem de gaze naturale - ENTSO-G, reprezintă obiective de bază în condițiile asigurării unei dezvoltări durabile a economiei naționale.

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	37 / 52

(2) – Programele de dezvoltare în sectorul gazelor naturale constituie parte integrantă din politica energetică la nivel național, elaborată de ministerul de resort, pe baza programului de guvernare, pentru un interval de timp mediu și cu considerarea evoluțiilor probabile pe termen lung, cu consultarea organizațiilor neguvernamentale, a partenerilor sociali și a reprezentanților mediului de afaceri.

Art. 45 – Operatorii de sistem din sectorul gazelor naturale au obligația de a întocmi planuri de investiții și de dezvoltare ale sistemelor pe care le operează.

Art. 46 – (1) Operatorul de transport și de sistem are obligația de a elabora planuri de investiții și de dezvoltare a sistemului de transport pe 10 ani, în concordanță cu stadiul actual și evoluția viitoare a consumului de gaze naturale și a surselor, inclusiv importurile și exporturile de gaze naturale.

(2) – ANRE aprobă planurile de investiții menționate la alin. (1), în baza unor proceduri specifice.

(3) – ANRE monitorizează planurile de investiții menționate la alin. (1) și furnizează în raportul său anual o evaluare a acestor planuri de investiții din punctul de vedere al concordanței lor cu planul la nivel comunitar de dezvoltare a rețelei prevăzut în Regulamentul (CE) nr. 715/2009; o astfel de evaluare poate include recomandări de modificare a acestor planuri de investiții.

(4) – Operatorul de transport și de sistem își asumă angajamentul de a respecta planul de dezvoltare a rețelei de transport pe 10 ani, aprobat de ANRE.

Art. 47 – (1) Operatorii de distribuție a gazelor naturale au obligația de a elabora planuri de investiții pe 5 ani, a sistemelor pe care le operează.

(2) – Planurile de investiții menționate la alin. (1) se actualizează anual și se aprobă de către ANRE, în baza unor proceduri specifice.

Art. 48 – (1) Operatorii de înmagazinare a gazelor naturale au obligația de a elabora planuri de investiții pe 5 ani, a sistemelor pe care le operează.

(2) – Planurile de investiții menționate la alin. (1) se actualizează anual și se aprobă de către ANRE, în baza unor proceduri specifice.

Capitolul VIII. Schimburi informaționale între titularii de autorizații/licențe și între aceștia și autoritățile competente

Art. 49 – (1) Operatorii de sistem au obligația de a întocmi și menține o serie de evidențe în sectorul gazelor naturale, în conformitate cu prevederile reglementărilor tehnice și ale standardelor de performanță.

(2) – Evidențele menționate la alin. (1) cu caracter de informații publice se pun la dispoziția persoanelor interesate și/sau a ANRE, în condițiile și la termenele prevăzute de legislație.

Art. 50 – (1) În desfășurarea activităților, operatorii de sistem realizează schimbul de informații cu terții în condițiile prevăzute de Lege.

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	38 / 52

(2) – Operatorii de transport și de sistem realizează schimbul de informații cu alți operatori de transport și de sistem interconectați, cu operatori de înmagazinare și de distribuție și cu alți colaboratori în domeniul energetic, cu respectarea reglementarilor ENTSO-G privind protocoalele de schimb de informații, rapoartele, structura și procedurile de acces la bazele de date.

(3) – În sensul alin. (1) și (2), operatorii de sistem au obligația de a păstra confidențialitatea informațiilor comerciale obținute de la terți, precum și de a împiedica divulgarea discriminatorie a informațiilor privind propria activitate, care pot fi avantajoase din punct de vedere comercial.

Art. 51 – Operatorii de sistem au obligația de a furniza ANRE datele și informațiile solicitate de aceasta și de a da curs convocărilor adresate de către ANRE, în condițiile prevăzute de Lege.

Capitolul IX. Modalități de exercitare a controlului și a inspecțiilor asupra operatorilor economici din sectorul gazelor naturale

Art. 52 – ANRE reprezintă autoritatea competentă în exercitarea controlului cu privire la respectarea de către operatorii economici din sectorul gazelor naturale a reglementărilor emise, a obligațiilor prevăzute de legislația națională și comunitară în domeniu și să aplice sancțiuni în cazul nerespectării acestora.

Art. 53 – Cadrul procedural pentru desfășurarea acțiunilor de control efectuate de către reprezentanții ANRE, respectiv stabilirea regimului de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de natură contravențională de la actele normative emise în sectorul gazelor naturale, este prevăzut în Regulamentul de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniul energiei, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 62/2013.

Art. 54 – (1) Încălcarea prevederilor legale în sectorul gazelor naturale atrage răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală, după caz, a persoanelor vinovate.

(2) – Infrațiunile și contravențiile la normele privind desfășurarea activităților în sectorul gazelor naturale, precum și sancțiunile aplicate acestora, sunt stipulate în Lege.

(3) – Contravențiilor menționate la alin. (2) le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	39 / 52

Legislația primară și secundară specifică sectorului gazelor naturale

1. Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 485 din 16 iulie 2012, cu modificările și completările ulterioare.
2. Legea nr. 160/2012 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 685 din 3 octombrie 2012.
3. Regulamentul pentru autorizarea persoanelor fizice care desfășoară activități în sectorul gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 83/2014, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 692 din 22 septembrie 2014.
4. Regulamentul pentru acordarea autorizațiilor de înființare și a licențelor în sectorul gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 34/2013, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 427 din iulie 2013, cu modificările și completările ulterioare.
5. Condițiile-cadru de valabilitate a licenței de operare a sistemului de distribuție a gazelor naturale, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 84/2014, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 699 din 24 septembrie 2014.
6. Condițiile de valabilitate a licenței pentru transportul gazelor naturale, aprobate prin Decizia Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale nr. 1362/2006, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 27 din 16 ianuarie 2007.
7. Condițiile-cadru de valabilitate a licenței pentru furnizarea gazelor naturale, aprobate prin Decizia Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale nr. 1271/2004, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1165 din 9 decembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare.
8. Regulamentul (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr.1775/2005.
9. Regulamentul de programare, funcționare și dispecerizare a depozitelor de înmagazinare subterană a gazelor naturale, aprobat prin Decizia Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale nr. 1353/2004, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1165 din 9 decembrie 2004.

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	40 / 52

10. Normele tehnice pentru proiectarea și execuția conductelor de alimentare din amonte, aprobate prin Decizia Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale nr. 1220/2006, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 960 din 29 noiembrie 2006, cu modificările și completările ulterioare.
11. Normele tehnice pentru proiectarea și execuția conductelor de transport gaze naturale, aprobate prin Ordinul ANRE nr. 118/2013, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 171 din 10 martie 2014, cu modificările și completările ulterioare.
12. Normele tehnice pentru proiectarea, executarea și exploatarea sistemelor de alimentare cu gaze naturale, aprobate prin Ordinul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 5/2009, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 255 din 16 aprilie 2006, cu modificările și completările ulterioare.
13. Regulamentul pentru atestarea verficatorilor de proiecte și a experților tehnici pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale, aprobat prin Ordinul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 22/2013, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 233 din 23 aprilie 2013, cu modificările și completările ulterioare.
14. Regulamentul de măsurare a cantităților de gaze naturale tranzacționate în România, aprobat prin Ordinul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 62/2008, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 489 din 1 iulie 2008, cu modificările și completările ulterioare.
15. Regulamentul privind accesul reglementat la depozitele de înmagazinare subterană a gazelor naturale, aprobat prin Decizia Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale nr. 824/2004, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 562 din 24 iunie 2004.
16. Codul rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2013, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 171 din 29 martie 2013, cu modificările și completările ulterioare.
17. Regulamentul privind accesul la Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1043/2004, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 693 din 2 august 2004 cu modificările și completările ulterioare.
18. Regulamentul privind accesul la sistemele de distribuție a gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1043/2004, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 693 din 2 august 2004 cu modificările și completările ulterioare.
19. Regulamentul privind accesul la conductele de alimentare din amonte. aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1043/2004, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 693 din 2 august 2004 cu modificările și completările ulterioare.
20. Procedura privind alimentarea cu gaze naturale a consumatorului izolat tip A, aprobată prin Ordinul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 36/2013, publicat în

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	41 / 52

Monitorul Oficial al României nr. 336 din 10 iunie 2013 , cu modificările și completările ulterioare.

21. Procedura privind alimentarea cu gaze naturale a consumatorului izolat tip B, aprobată prin Ordinul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 44/2013, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 412 din 8 iulie 2013.
22. Regulamentul de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniul energiei, aprobat prin Ordinul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 62/2013, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 536 din 26 august 2013.
23. Procedura privind proiectarea, verificarea, execuția, recepția și punerea în funcțiune a instalațiilor de utilizare a gazelor naturale, aprobată prin Ordinul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 32/2012, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 635 din 6 septembrie 2012.
24. Regulamentul de stabilire a cerintelor tehnice minime de realizare si exploatare a instalatiilor de utilizare a gazelor naturale de înalta presiune, aprobat prin Ordinul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr.4/2009, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 97 din 18 februarie 2009.

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	42 / 52

Tipurile de autorizații emise persoanelor fizice care desfășoară activități în sectorul gazelor naturale și activitățile separate pe criterii de competență, precum și condițiile cumulative de studii și de vechime minimă de practică în domeniul gazelor naturale pe care trebuie să le îndeplinească solicitantul pentru participarea la examen

Tipuri de autorizații

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	43 / 52

Activitate	Tip Obiectiv/Sistem/Instalație	Tip Autorizație
Proiectare	Instalații de utilizare a gazelor naturale/biogaz/biometan	PGIU
	Instalații GNCV sau instalații GNC	PGNC
	Sisteme de distribuție (SD)	PGD
	Instalații de producere/stocare biogaz/biometan (BG)	
Proiectare	Sisteme de transport (ST)	PGT
	Instalații tehnologice de suprafață/conducte din amonte (CA)	
	Instalații tehnologice înmagazinare (IT)	
	Instalații de utilizare a gazelor naturale de înaltă presiune (IU)	
Execuție/Exploatare	Instalații de utilizare a gazelor naturale/biogaz/biometan	EGIU
	Instalații GNCV și instalații GNC	EGNC
	Sisteme de distribuție (SD)	EGD
	Instalații de producere/stocare biogaz/biometan (BG)	
	Sisteme de transport (ST)	EGT
	Instalații tehnologice de suprafață/conducte din amonte (CA)	
	Instalații tehnologice înmagazinare (IT)	
	Instalații de utilizare a gazelor naturale de înaltă presiune (IU)	

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	44 / 52

Activitățile din domeniul gazelor naturale

Activitățile din domeniul gazelor naturale se desfășoară de către persoane fizice autorizate/neautorizate conform tabelor de mai jos:

Activitate	Instalații de utilizare a gazelor naturale/biogaz/biometan		Instalații GNCV/GNC	
	Categorie personal	Tip autorizare/ atestat	Categorie personal	Tip autorizare/ atestat
Proiectare	Instalatori autorizați	PGIU	Instalatori autorizați	PGNC
Verificare de proiecte	Verificatori atestați MDRAP		Verificatori atestați ANRE	VGv
Execuție	Personal calificat/necalificat sub coordonarea directă a instalatorilor autorizați EGIU.	-	Personal calificat/necalificat sub coordonarea directă a instalatorilor autorizați EGNC.	-
	Instalatori autorizați	EGIU	Instalatori autorizați	EGNC
Exploatare	IU		Instalatori autorizați	
		Personal calificat/necalificat sub coordonarea directă a	-	Personal calificat/necalificat sub coordonarea directă a instalatorilor

		instalatorilor autorizați EGIU.		autorizați EGNC	
	Cos Fum	Personal specializat în activități de coșerit			
	Verificare/revizie/întreținere aparate de utilizare	Operatori autorizați ISCIR			
Expertiză tehnică	Experți tehnici Atestați MDRAP			Experți tehnici Atestați ANRE	EGv

Activitate	Sisteme de distribuție (SD) și Instalații de producere/stocare biogaz/biometan (BG)		Sisteme de transport (ST) și Instalații tehnologice de suprafață/conducte din amonte (CA) și Instalații tehnologice înmagazinare (IT) și Instalații de utilizare a gazelor naturale de înaltă presiune (IU)			
	Categorie personal	Tip autorizare/ atestat	Categorie personal	Tip autorizare/ atestat		
Proiectare	Instalatori autorizați	PGD	Instalatori autorizați	PGT		
	Personal calificat/necalificat sub coordonarea directă a instalatorilor autorizați PD.	-	Personal calificat/necalificat sub coordonarea directă a instalatorilor autorizați PT.	-		
Verificare de proiecte	IU	Verificatori atestați MDRAP		IU	Verificatori atestați MDRAP	
	SD	Verificatori atestați ANRE	VGd	CA	Verificatori atestați ANRE	VGp
	BG		VGb	ST		VGt

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	46 / 52

				IT		VGs
Execuție	Personal calificat/necalificat sub coordonarea directă a instalatorilor autorizați ED		-	Personal calificat/necalificat sub coordonarea directă a instalatorilor autorizați ET		-
	.Instalatori autorizați		EGD	Instalatori autorizați;		EGT
Exploatare	Instalatori autorizați			Instalatori autorizați		
	Personal calificat/necalificat sub coordonarea directă a instalatorilor autorizați ED		-	Personal calificat/necalificat sub coordonarea directă a instalatorilor autorizați ET		-
Expertiză tehnică	IU	Experți tehnici Atestați MDRAP		IU	Experți tehnici Atestați MDRAP	
	SD	Experți tehnici Atestați ANRE	EGd	CA	Experți tehnici Atestați ANRE	EGp
	BG		EGb	ST		EGt
				IT		EGs

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	47 / 52

Condiții cumulative de studii și practică în domeniul gazelor naturale pe care trebuie să le îndeplinească solicitantul pentru participarea la examen

Activitate	Tip autorizație	Profilul/specialitatea petrol-gaze		Profilul/specialitatea instalații pentru construcții		Profil conex activităților tehnice în domeniul gazelor naturale	
		Studii superioare	Studii medii sau personal calificat	Studii superioare	Studii medii sau personal calificat	Studii superioare	Studii medii sau personal calificat
Proiectare	PGIU	1 an vechime în proiectare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat PGIU	-	Indiferent de vechimea în domeniul gazelor naturale	-	2 ani vechime în proiectare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat PGIU	-
	PGNC	1 an vechime în PGT și 1 an vechime în PGD	-	1 an vechime în PGT și 1 an vechime în PGD	-	1 an vechime în PGT și 1 an vechime în PGD	-
	PGD	Indiferent de vechimea în domeniul gazelor naturale	-	Indiferent de vechimea în domeniul gazelor naturale	-	2 ani vechime în proiectare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat PGD	-

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	48 / 52

	PGT	Indiferent de vechimea în domeniul gazelor naturale	-	Indiferent de vechimea în domeniul gazelor naturale	-	2 ani vechime în proiectare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat PGT	-
Execuție Exploatare	EGIU	1 an vechime în execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGIU	1 an vechime în execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGIU	1 an vechime în execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGIU	1 an vechime în execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGIU	1 an vechime în execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGIU	1 an vechime în execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGIU
	EGNC	1 an vechime în EGT și 1 an vechime în EGD	2 ani vechime în EGT și 2 ani vechime în EGD	1 an vechime în EGT și 1 an vechime în EGD	2 ani vechime în EGT și 2 ani vechime în EGD	1 an vechime în EGT și 1 an vechime în EGD	2 ani vechime în EGT și 2 ani vechime în EGD
		1 an vechime în execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGNC	1 an vechime în execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGNC	1 an vechime în execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGNC	1 an vechime în execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGNC	1 an vechime în execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGNC	1 an vechime în execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGNC
	EGD	1 an vechime în	1 an vechime în	1 an vechime în	1 an vechime în	1 an vechime în	1 an vechime în

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	49 / 52

		execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGD	execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGD	execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGD	execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGD	execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGD	execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGD
	EGT	1 an vechime în execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGT	1 an vechime în execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGT	1 an vechime în execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGT	1 an vechime în execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGT	1 an vechime în execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGT	1 an vechime în execuție/exploatare sub coordonarea directă a unui instalator autorizat EGT

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	50 / 52

Tipuri de atestate pentru verificatorii de proiecte și pentru experții tehnici din sectorul gazelor naturale

A. Calitatea de verificator de proiecte, conferită prin atestat, se acordă persoanelor fizice în vederea verificării proiectelor tehnice aferente următoarelor obiective:

- a) instalații tehnologice de suprafață/conducte de alimentare din amonte aferente producției de gaze naturale;
- b) sisteme de transport al gazelor naturale;
- c) sisteme de distribuție a gazelor naturale;
- d) instalații aferente activității de producere/stocare GNCV;
- e) instalații aferente activității de producere/stocare biogaz/biometan;
- f) instalații tehnologice de suprafață aferente înmagazinării gazelor naturale;
- g) instalații GNL.

B. Tipuri de atestate pentru verificatorii de proiecte:

- a) **VGp** – pentru obiectivele precizate la pct. A lit. a);
- b) **VGt** – pentru obiectivele precizate la pct. A lit. b);
- c) **VGd** – pentru obiectivele precizate la pct. A lit. c);
- d) **VGv** – pentru obiectivele precizate la pct. A lit. d);
- e) **VGb** – pentru obiectivele precizate la pct. A lit. e);
- f) **VGs** – pentru obiectivele precizate la pct. A lit. f);
- g) **VGg** – pentru obiectivele precizate la pct. A lit. g).

C. Tipuri de atestate pentru experții tehnici:

- a) **EGp** – pentru obiectivele precizate la pct. A lit. a);
- b) **EGt** – pentru obiectivele precizate la pct. A lit. b);
- c) **EGd** – pentru obiectivele precizate la pct. A lit. c);
- d) **EGv** – pentru obiectivele precizate la pct. A lit. d);
- e) **EGb** – pentru obiectivele precizate la pct. A lit. e);
- f) **EGs** – pentru obiectivele precizate la pct. A lit. f);

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.	PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG	51 / 52

g) **EGg** – pentru obiectivele precizate la pct. A lit. g).

TIP	REV	DATA	OBS	DEP.	DIR.		PAG
DD		29.03.2015	Faza – Publicare site	DGRTAGN	DRTG		52 / 52